

תקנות חומרי נפץ (מסחר, העברה, ייצור, החסנה ושימוש), תשנ"ד-1994

רבדים בחקיקה

משפט פרטי וכלכלה – מסחר

תוכן ענינים

11	Go	פרק א': פרשנות וחובות בני אדם	
11	Go	הגדרות	סעיף 1
12	Go	חובת היתר	סעיף 2
12	Go	חובת בעל ההיתר	סעיף 3
12	Go	חובת עובד	סעיף 4
12	Go	חובת כל אדם	סעיף 5
12	Go	הוראה בניגוד לתקנות	סעיף 6
13	Go	פרק ב': הוראות כלליות	
13	Go	עישון, אש ולהבה גלויה	סעיף 7
13	Go	שמירת חומר נפץ	סעיף 8
13	Go	הודעה על מקרה מסוכן	סעיף 9
13	Go	מניעת פגיעה בהתקנים תת קרקעיים	סעיף 10
13	Go	מכות, זעזועים והשפעת מזג אוויר	סעיף 11
13	Go	משקאות משכרים וסמים	סעיף 12
13	Go	טיפול על ידי מורשים	סעיף 13
13	Go	הפסקת טיפול בעת סערה	סעיף 14
13	Go	פרק ג': ממונה על פיצוצים, מפוצץ מקצועי, מחסנאי	
13	Go	סימן א': ממונה על פיצוצים	
13	Go	תכונות כישורים והסמכה	סעיף 15
13	Go	בדיקות רפואיות	סעיף 16
14	Go	תעודת הסמכה	סעיף 17
14	Go	ביטול הסמכה	סעיף 18
14	Go	מינוי ממונה על הפיצוצים	סעיף 19
15	Go	מינוי ממונה על פיצוצים	סעיף 20
15	Go	אחריות ממונה על הפיצוצים	סעיף 21
15	Go	נוכחות בפעולת פיצוץ	סעיף 22
15	Go	השעיית ממונה על פיצוצים	סעיף 23
15	Go	פנקס הסמכות	סעיף 24
15	Go	סימן ב': מפוצץ מקצועי	
15	Go	בחירת מפוצץ מקצועי	סעיף 25
15	Go	תנאים להעסקה	סעיף 26
15	Go	תפקיד המפוצץ המקצועי	סעיף 27
15	Go	סימן ג': מחסנאי	
15	Go	חובת מינוי מחסנאי	סעיף 28
16	Go	תנאים וכישורים למינוי	סעיף 29
16	Go	מינוי בעל היתר או הממונה על הפיצוצים כמחסנאי	סעיף 30

16	Go	מחסנאי למחסן משותף	סעיף 31
16	Go	חובות המחסנאי	סעיף 32
16	Go	אחריות המחסנאי	סעיף 33
16	Go	השעיית מחסנאי	סעיף 34
16	Go	פסילת מחסנאי	סעיף 35
16	Go	פרק ד': אחסנת חומרי נפץ	
16	Go	חובות קיום מחסן במחצבה ובמכרה	סעיף 36
16	Go	קיום מחסנים במקומות אחרים	סעיף 37
16	Go	חובות אחסון במחסן	סעיף 38
16	Go	בניית המחסן ואישורו	סעיף 39
16	Go	אישור תכניות מחסן	סעיף 40
17	Go	חובות ניהול פנקס מחסן	סעיף 41
17	Go	אחזקת מחסן	סעיף 42
17	Go	תיקונים במחסן	סעיף 43
17	Go	ייעוד מחסן	סעיף 44
17	Go	גידור מחסן ונעילתו	סעיף 45
17	Go	שטח נקי סביב המחסן	סעיף 46
17	Go	אמצעי כיבוי אש	סעיף 47
17	Go	איסור אחזקה במחסן	סעיף 48
17	Go	הימצאות במחסן ובסביבתו	סעיף 49
18	Go	סגירת מחסן בעת סערה	סעיף 50
18	Go	מחסן משותף	סעיף 51
18	Go	הגנה מפני ברק	סעיף 52
18	Go	אחסנה מרבית מותרת	סעיף 53
18	Go	איסור אחסנה מעורבת	סעיף 54
18	Go	אחסנת פתיל בטחון ופתיל רועם	סעיף 55
18	Go	הגבלת ההחסנה של נפצים	סעיף 56
18	Go	אריזה וכלי קיבול	סעיף 57
18	Go	נפח אחסנה וגובה הערמה	סעיף 58
18	Go	סדר ההוצאה מהמחסן	סעיף 59
18	Go	השמדת אריזות משומשות	סעיף 60
18	Go	הרחקת חומר נפץ לקוי	סעיף 61
18	Go	השמדת שאריות תערובת	סעיף 62
19	Go	פרק ה': פיצוץ	
19	Go	סימן א': קדיחה	
19	Go	ביקורת וניקוי קדח	סעיף 63
19	Go	איסור קדיחה בקדח שהכיל חומר נפץ	סעיף 64
19	Go	איסור קדיחה בשטח הפיצוץ	סעיף 65
19	Go	קדיחה לאחר פיצוץ	סעיף 66
19	Go	קדיחה בקרבת איור	סעיף 67
19	Go	סימן ב': הבאת חומר נפץ לשטח הפיצוץ	
19	Go	תנאים להבאת חומר נפץ	סעיף 68
19	Go	הבאת נפצים	סעיף 69
19	Go	הגבלה בנשיאת חומר נפץ	סעיף 70
19	Go	איסור נשיאה על הגוף	סעיף 71
19	Go	סימן ג': טעינת קדח בחומר נפץ	
19	Go	הרחקת אנשים	סעיף 72
19	Go	הרחקת ציוד וניקוי השטח	סעיף 73

19	Go	קוטר תרמיל חומר נפץ	סעיף 74
19	Go	כמות חומר הנפץ והנפצים	סעיף 75
19	Go	בדיקת חומר הנפץ והנפצים	סעיף 76
20	Go	הגבלות לגבי טעינה	סעיף 77
20	Go	הכנת תחל	סעיף 78
20	Go	אישור טעינה פנאומטית	סעיף 79
20	Go	טעינה בתפזורת	סעיף 80
20	Go	סתימת קדח	סעיף 81
20	Go	סימון קדח טעון	סעיף 82
20	Go	שמירת שטח הפיצוץ	סעיף 83
20	Go	החזרת עודפים	סעיף 84
20	Go	הרחקת כלי חשמל	סעיף 85
21	Go	סימן ד': הפיצוץ	
21	Go	סימן משנה א': הוראות כלליות	
21	Go	יומן פיצוצים	סעיף 86
21	Go	זמני הפיצוץ	סעיף 87
21	Go	הרחקת בני אדם משטח הסכנה	סעיף 88
21	Go	הפסקת עבודה בעת סערה	סעיף 89
21	Go	אמצעים למניעת פגיעות	סעיף 90
21	Go	המורשים בטיפול	סעיף 91
21	Go	איסור עבודת אדם בודד	סעיף 92
21	Go	הצבת שומרים וחובותיהם	סעיף 93
21	Go	שימוש במכשירי קשר אלחוטיים	סעיף 94
22	Go	אותות אזהרה וארגעה	סעיף 95
22	Go	אות סכנה	סעיף 96
22	Go	אות ארגעה	סעיף 97
22	Go	איסור פיצוץ מעורב	סעיף 98
22	Go	חומר נפץ לקוי והשמדתו	סעיף 99
22	Go	הרחקת והשמדת שאריות	סעיף 100
22	Go	עבודה במשמרות	סעיף 101
22	Go	סימן משנה ב': פיצוץ בחשמל	
22	Go	בדיקות זרמים מושרים	סעיף 102
22	Go	איסור פיצוץ בחשמל	סעיף 103
22	Go	מניעת הפעלה מזרם תועה	סעיף 104
22	Go	קרבת קווי חשמל	סעיף 105
22	Go	שימוש בנפצים תואמים	סעיף 106
22	Go	הבטחת עוצמת הזרם	סעיף 107
23	Go	שימוש בתילים מבודדים	סעיף 108
23	Go	איסור הארקה	סעיף 109
23	Go	מפסק בטיחות	סעיף 110
23	Go	נעילת מקור הזרם	סעיף 111
23	Go	אחזקת מכשיר פיצוץ	סעיף 112
23	Go	בדיקת נפצים ומעגל פיצוץ	סעיף 113
23	Go	סדר חיבור המעגל	סעיף 114
23	Go	קיצור וניתוק תילי ההזנה	סעיף 115
23	Go	ביצוע הפיצוץ	סעיף 116
23	Go	סימן משנה ג': פיצוץ בפתיל בטיחות	
23	Go	הגבלת השימוש בפתיל בטיחות	סעיף 117

24	Go	פתיל כשיר לשימוש	סעיף 118
24	Go	איסור השימוש בפתיל פגום	סעיף 119
24	Go	חיבור הפתיל לנפץ	סעיף 120
24	Go	מספר הנפצים המחוברים	סעיף 121
24	Go	אורך מזערי של פתיל	סעיף 122
24	Go	הגבלת מספר ההצתות	סעיף 123
24	Go	הצתה באמצעים מיוחדים	סעיף 124
24	Go	ספירת קדחים והתפוצצויות	סעיף 125
24	Go	סימן משנה ד': פיצוץ בפתיל רועם	
24	Go	טיפול בפתיל רועם	סעיף 126
24	Go	מניעת נזק לפתיל	סעיף 127
24	Go	איסור לולאות וכיפופים	סעיף 128
24	Go	חיבורי קצוות פתיל	סעיף 129
24	Go	חיבור פתיל לנפץ	סעיף 130
25	Go	בדיקת חיבורים	סעיף 131
25	Go	הבטחת הפתיל הרועם	סעיף 132
25	Go	בדיקת שלמות פתיל רועם	סעיף 133
25	Go	שימוש בשני פתילים או יותר	סעיף 134
25	Go	כיסוי הפתיל בשטח בנוי	סעיף 135
25	Go	סימן ה': בדיקות לאחר פיצוץ	
25	Go	המתנה לפני ביקורת	סעיף 136
25	Go	איסור כניסה לפני ארגעה	סעיף 137
25	Go	עשן וגזים	סעיף 138
25	Go	חומר נפץ שלא התפוצץ	סעיף 139
25	Go	חשש איור	סעיף 140
25	Go	דיגול איור ושמירתו	סעיף 141
25	Go	הרחקת חומר רופף	סעיף 142
25	Go	סימן ו': הטיפול באיור	
25	Go	רישום ביומן הפיצוצים	סעיף 143
25	Go	המתנה לאחר איור	סעיף 144
25	Go	הרחקת אנשים	סעיף 145
26	Go	איסור עבודה כשיש איורים	סעיף 146
26	Go	הגבלת עבודה כשנתגלה איור	סעיף 147
26	Go	הטיפול באיור	סעיף 148
26	Go	נסיון לפוצץ איור	סעיף 149
26	Go	חיסול איור על ידי הפעלה מחדש	סעיף 150
26	Go	חיסול באמצעות קידוח נוסף	סעיף 151
26	Go	הוראות למקרים מיוחדים	סעיף 152
26	Go	פרק ו': השמדת חומרי נפץ	
26	Go	סימן א': כללי	
26	Go	חובת השמדת חומרי נפץ	סעיף 153
27	Go	איסור שימוש בחומר נפץ פגום	סעיף 154
27	Go	השמדה בידי ממונה על פיצוצים	סעיף 155
27	Go	חובת רישום חומר נפץ מושמד	סעיף 156
27	Go	תנאי ראות	סעיף 157
27	Go	תנאים לביצוע עבודות השמדה	סעיף 158
27	Go	שיטת השמדה של חומרי נפץ	סעיף 159
27	Go	סימן ב': השמדה בפיצוץ	

27	Go	חומרי נפץ שמותר להשמידם בפיצוץ	סעיף 160
27	Go	הפעלה בחשמל	סעיף 161
28	Go	השמדה בתוך בור	סעיף 162
28	Go	הפעלת הפיצוץ להשמדה	סעיף 163
28	Go	הגבלת הכמות ושימוש בתחל מחומר תקין	סעיף 164
28	Go	מניעת פיזור נפצים	סעיף 165
28	Go	כיסוי חומרי הנפץ	סעיף 166
28	Go	בדיקת השטח לאחר ההשמדה	סעיף 167
28	Go	השמדה חוזרת	סעיף 168
28	Go	סימן ג': השמדה בשריפה	
28	Go	חומרי נפץ שמותר להשמידם בשריפה	סעיף 169
28	Go	שיטת השריפה	סעיף 170
28	Go	איסור שריפה מעורבת	סעיף 171
28	Go	כמות מותרת	סעיף 172
28	Go	הצתת מדורה	סעיף 173
28	Go	עזיבת אזור הסכנה	סעיף 174
28	Go	איסור שריפת חומרי נפץ ארוזים	סעיף 175
28	Go	בדיקה לאחר השריפה	סעיף 176
28	Go	השמדת שאריות חמרים מהשריפה	סעיף 177
28	Go	מקום המדורות	סעיף 178
29	Go	סימן ד': השמדה בהמסה	
29	Go	חומרי נפץ שמותר להשמיד בהמסה	סעיף 179
29	Go	שיטת ההשמדה בהמסה	סעיף 180
29	Go	שריפת שאריות	סעיף 181
29	Go	סימן ה': השמדה בהטבעה	
29	Go	חומרי נפץ שמותר להשמיד בהטבעה	סעיף 182
29	Go	מקום ההשמדה	סעיף 183
29	Go	הבטחת ההטבעה	סעיף 184
29	Go	פרק ז': שימוש בחומרי נפץ למטרות שונות	
29	Go	סימן א': הריסת מבנים	
29	Go	תכנית הריסה	סעיף 185
29	Go	איסור פיצוץ גלוי	סעיף 186
29	Go	איסור שימוש בנפצים רגילים ופתיל בטחון	סעיף 187
29	Go	ניתוק זרם החשמל	סעיף 188
29	Go	רשת הפעלה כפולה	סעיף 189
29	Go	איסור טעינה בחללים	סעיף 190
29	Go	הגנה מפני העפת רגמות	סעיף 191
30	Go	הגנה על מבנים סמוכים רגישים	סעיף 192
30	Go	אותות אזהרה	סעיף 193
30	Go	נוכחות המפוצץ בעת פירוק ההריסות	סעיף 194
30	Go	סימן ב': פיצוצים בעבודות יעור	
30	Go	שמירת מרחק בטיחות בין קבוצות עבודה	סעיף 195
30	Go	איסור קידוח חוזר באותו שטח	סעיף 196
30	Go	סימון מטענים לצורך זיהוי	סעיף 197
30	Go	אחריות הממונה על הפיצוצים בעבודות יעור	סעיף 198
30	Go	אורך פתילי הבקרה	סעיף 199
30	Go	פיצוצים בשטח בנוי	סעיף 200
30	Go	בדיקת השטח לאחר פיצוץ	סעיף 201

30	Go	מרחקי בטיחות ממוקדי אש	סעיף 202
30	Go	סימן ג': פיצוץ תת-ימי	
30	Go	צינור טעינה	סעיף 203
30	Go	חומרי נפץ, נפצים ופתילים עמידים מים	סעיף 204
31	Go	מרחק מכלי שיט ומבני אדם	סעיף 205
31	Go	טיפול ואחסנה בכלי שיט	סעיף 206
31	Go	סימון מקום הפיצוץ	סעיף 207
31	Go	טיפול באיור	סעיף 208
31	Go	סמכות להתיר סטיה	סעיף 209
31	Go	פרק ח': הוראות מיוחדות לאנ-פו	
31	Go	סימן א': כללי	
31	Go	היתר לייצור	סעיף 210
31	Go	היתר לשימוש	סעיף 211
31	Go	סימן ב': אחסון חנקת אמוניום כחומר גלם לייצור אנ-פו	
31	Go	איכות חנקת אמוניום	סעיף 212
31	Go	חובת איחסון במחסן ואישורו	סעיף 213
31	Go	בניית מחסן	סעיף 214
31	Go	אישור תכנית מחסן	סעיף 215
31	Go	מבנה המחסן	סעיף 216
32	Go	מיקום מחסן	סעיף 217
32	Go	סייגים לאחסנה מעורבת	סעיף 218
32	Go	מניעת זיהום חנקת אמוניום	סעיף 219
32	Go	איסור עישון ושימוש באש גלויה	סעיף 220
32	Go	אופן אחסון שקי חנקת אמוניום	סעיף 221
32	Go	סדר הוצאת חנקת אמוניום לשימוש	סעיף 222
32	Go	ניהול מחסן	סעיף 223
32	Go	שימוש במנוע שריפה פנימית	סעיף 224
32	Go	שימוש בצידוד גריסה והעמסה	סעיף 225
32	Go	כיבוי אש	סעיף 226
32	Go	אמצעי זהירות נגד אדי שריפה רעילים	סעיף 227
32	Go	סימן ג': ערבוב חנקת אמוניום עם סולר	
32	Go	מיתקני ערבוב	סעיף 228
33	Go	איכות הדלק	סעיף 229
33	Go	איסור הוספת חומרים המגבירים את הרגישות	סעיף 230
33	Go	חובת הוספת צבע לסולר	סעיף 231
33	Go	הבטחת איכות הערבוב	סעיף 232
33	Go	ניקוי המיתקן	סעיף 233
33	Go	השגחת מפעיל המיתקן או הממונה על הפיצוצים	סעיף 234
33	Go	איסור שימוש באש גלויה ועישון	סעיף 235
33	Go	סימן ד': הובלת חנקת אמוניום ואנ-פו	
33	Go	שילוט	סעיף 236
33	Go	הובלת חנקת אמוניום ואנ-פו	סעיף 237
33	Go	הובלת נפצים וחומרי נפץ לבוסטרים	סעיף 238
33	Go	סימן ה': השימוש באנ-פו, הפעלתו ובדיקתו	
33	Go	נוכחות הממונה על הפיצוצים	סעיף 239
33	Go	שימוש באנ-פו ביום הכנתו	סעיף 240
33	Go	השימוש בבוסטר	סעיף 241
33	Go	חובת ניהול יומן פיצוצים	סעיף 242

33	Go	איסור עבודה בגשם	סעיף 243
33	Go	סימן ו': בדיקות ופטורים	
33	Go	חובת בדיקה	סעיף 244
33	Go	סמכות להתיר סטיה או פטור	סעיף 245
34	Go	פרק ט': העמסה, פריקה והעברה של חומרי נפץ	
34	Go	סימן א': הוראות כלליות	
34	Go	העברה לפי התקנות	סעיף 246
34	Go	רכב אסור בהובלה	סעיף 247
34	Go	איסור חיבור גרור לרכב תובלה	סעיף 248
34	Go	הגבלות בהסעת בני אדם	סעיף 249
34	Go	איסור הובלת מטען אחר	סעיף 250
34	Go	איסור עישון, משקאות וסמים	סעיף 251
34	Go	שילוט רכב	סעיף 252
34	Go	סיכוני אש והתפוצצות	סעיף 253
34	Go	העברה באריזה מקורית או בכלי קיבול מתאים	סעיף 254
34	Go	מסמכי העברה	סעיף 255
35	Go	כיבוי אש בקרבת חומר נפץ	סעיף 256
35	Go	השגחה	סעיף 257
35	Go	חובת הודעה למשטרה ולמפקח	סעיף 258
35	Go	סמכות לפטור בהיתר	סעיף 259
35	Go	סימן ב': מבנה רכב הובלה וציודו	
35	Go	רכב נאות ובדיקתו	סעיף 260
35	Go	חוזק ומצב טכני	סעיף 261
35	Go	רצפת ארגז המטען	סעיף 262
35	Go	נקיון שלדה ומנוע	סעיף 263
35	Go	מערכת הפליטה	סעיף 264
35	Go	מטפים	סעיף 265
35	Go	עזרה ראשונה	סעיף 266
35	Go	משדר ברכב הובלה	סעיף 267
36	Go	סימן ג': העמסת חומר נפץ, העברתו ופריקתו	
36	Go	בדיקה לפני העמסה	סעיף 268
36	Go	הגבלת משקל ונפח	סעיף 269
36	Go	הפסקת פעולת מנוע	סעיף 270
36	Go	טיפול זהיר	סעיף 271
36	Go	הרחקת זרים ת"ט תשנ"ד 1994	סעיף 272
36	Go	התרחקות ממפלט רכב	סעיף 273
36	Go	הפרדת נפצים	סעיף 274
36	Go	סמכות להתיר סטיה	סעיף 275
36	Go	סימן ד': נהיגת רכב המוביל חומרי נפץ	
36	Go	כישורים של הנהג	סעיף 276
36	Go	שעות הובלה	סעיף 277
36	Go	הפסקות חניה	סעיף 278
36	Go	עקיפת ישוב	סעיף 279
36	Go	איסור כניסה למוסד, חניון ותחנת דלק	סעיף 280
36	Go	תיקונים הכרחיים	סעיף 281
36	Go	עצירה בהצטלבויות עם מסילות ברזל	סעיף 282
37	Go	מרחק בין כלי רכב	סעיף 283
37	Go	עצירה בשעת סערה	סעיף 284

37	Go	פרק י': שימוש בחומרי נפץ במכרות ובמינהרות	
37	Go	סימן א': הובלה תת-קרקעית של חומר נפץ	
37	Go	שמירת הוראות	סעיף 285
37	Go	איסור השארת חומר נפץ	סעיף 286
37	Go	כמות חומר הנפץ המועברת	סעיף 287
37	Go	חובת שמירת חומר נפץ בעת העברה	סעיף 288
37	Go	חובת הודעה למפעיל המעלית	סעיף 289
37	Go	איסור הסעת אדם	סעיף 290
37	Go	איסור הובלת נפצים עם חומר נפץ במעלית	סעיף 291
37	Go	איסור הובלת חמרים וציוד עם חומר נפץ	סעיף 292
37	Go	גובה ערימת חומר נפץ במעלית	סעיף 293
37	Go	רכב להובלת חומר נפץ	סעיף 294
37	Go	איסור הובלות בו זמניות	סעיף 295
37	Go	איסור הובלה מעורבת	סעיף 296
37	Go	הרכבת פנס תאורה אדום	סעיף 297
37	Go	הובלה ידנית של חומר נפץ ונפצים	סעיף 298
37	Go	כמות מרבית של חומר נפץ המותרת בהובלה ידנית	סעיף 299
37	Go	סימן ב': אחסנה תת-קרקעית של חומרי נפץ	
37	Go	אחסנת חומרי נפץ	סעיף 300
37	Go	חובת יציאה נוספת	סעיף 301
37	Go	ארגזים לחומר נפץ	סעיף 302
38	Go	איסור השארת חומר נפץ	סעיף 303
38	Go	מכרה שנסגר	סעיף 304
38	Go	סוגי אחסון	סעיף 305
38	Go	מיקום מחסן	סעיף 306
38	Go	תכונות הסלע	סעיף 307
38	Go	מיקום מחסן מרכזי	סעיף 308
38	Go	הרכב המחסן	סעיף 309
38	Go	מבנה מחסן מרכזי	סעיף 310
38	Go	אורור המחסן	סעיף 311
38	Go	איסור פליטה לזרם אוויר נקי	סעיף 312
38	Go	חובת אורור מאולץ	סעיף 313
38	Go	תאורת המחסן	סעיף 314
39	Go	קיבולת המחסן	סעיף 315
39	Go	אחסון בגומחות	סעיף 316
39	Go	איסור השארת חומר נפץ בגומחות	סעיף 317
39	Go	סימן ג': טיפול ושימוש בחומרי נפץ במכרות ומינהרות	
39	Go	הוראות כלליות	סעיף 318
39	Go	איסור ערבול חנקת אמוניום עם סולר	סעיף 319
39	Go	איסור שימוש בנפצים רגילים ופתיל בטחון	סעיף 320
39	Go	תכנון מראש	סעיף 321
39	Go	איסור שימוש בחומרי נפץ המשחררים גזים מסוכנים	סעיף 322
39	Go	חובת בדיקת ריכוזי גזים מסוכנים	סעיף 323
39	Go	הפסקת עבודות בריכוזי גזים מסוכנים	סעיף 324
39	Go	איסור שימוש בחומרי נפץ מציתי אוויר נפיץ	סעיף 325
39	Go	התקנת ארגז מפסקים להפעלת פיצוץ מהרשת	סעיף 326
39	Go	הפרדת מוליכי החשמל של הפיצוץ	סעיף 327
40	Go	מיקומם של מוליכים לפיצוץ	סעיף 328

40	Go	עוצמת המתח להפעלת פיצוץ	סעיף 329
40	Go	שימוש במוליכים מבודדים	סעיף 330
40	Go	תחזוקת האמצעים להפעלת פיצוץ	סעיף 331
40	Go	חובת ניתוק הזרם החשמלי בעת הטעינה	סעיף 332
40	Go	זרמים מושרים או תועים	סעיף 333
40	Go	חובת הארקה	סעיף 334
40	Go	סילוק ציוד משטח הפיצוץ	סעיף 335
40	Go	טעינה בסמוך לזמן הפיצוץ	סעיף 336
40	Go	איסור טעינה לפני גמר הקידוח	סעיף 337
40	Go	איסור טעינה פניאומטית	סעיף 338
40	Go	איסור פיצוץ ללא תימוך	סעיף 339
40	Go	מניעת כניסה לשטח הסכנה מפיצוץ	סעיף 340
40	Go	הבטחת שטח הסכנה	סעיף 341
40	Go	סמכות להתיר פטור וסטיות	סעיף 342
40	Go	ביטול	סעיף 343
40	Go	פרק י"א: שונות	
40	Go	סייג לתחולה	סעיף 343א
40	Go	תחילה	סעיף 344
40	Go	הוראות מעבר	סעיף 345
41	Go	תוספת ראשונה	
42	Go	חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954	
43	Go	תוספת שניה: מחסנים לחומרי נפץ ולחנקת אמוניום	
43	Go	חלק א': מחסן קבוע	
43	Go	בנין נפרד	סעיף 1
43	Go	מקום מחסן	סעיף 2
43	Go	לוח מרחקים במטרים	
43	Go	תכונות המבנה	סעיף 3
43	Go	ניקוז הסביבה	סעיף 4
43	Go	יסודות וקירות	סעיף 5
43	Go	ציפוי קירות	סעיף 6
43	Go	גג המחסן	סעיף 7
44	Go	גג שמש	סעיף 8
44	Go	רצפת המחסן	סעיף 9
44	Go	דלת חוץ	סעיף 10
44	Go	דלתות פנים	סעיף 11
44	Go	פתחי אוורור	סעיף 12
44	Go	איסור התקנת מאור	סעיף 13
44	Go	סמכות להתיר סטיה	סעיף 14
44	Go	חלק ב': מחסן זמני	
44	Go	סוגי מבנה מחסן זמני	סעיף 15
44	Go	תכונות המבנה המיוחד	סעיף 16
44	Go	קירות המבנה המיוחד	סעיף 17
45	Go	גג המבנה המיוחד	סעיף 18
45	Go	רצפת מבנה מיוחד	סעיף 19
45	Go	דלתות	סעיף 20
45	Go	איסור מתכת חשופה	סעיף 21
45	Go	מיקום וניקוז	סעיף 22
45	Go	חלק ג': מחסן נייד	

45	Go	מבנה	סעיף 23
45	Go	הסעת בני אדם	סעיף 24
45	Go	איסור הובלת מטען אחר	סעיף 25
45	Go	הגבלת כמויות	סעיף 26
45	Go	הפרדת נפצים	סעיף 27
45	Go	אחסון פתיל בטיחות ופתיל רועם	סעיף 28
45	Go	סמכות לפטור	סעיף 29
45	Go	חלק ד': מחסן לחנקת האמוניום	
45	Go	מיקום המחסן	סעיף 1
46	Go	מבנה המחסן	סעיף 2
46	Go	דלתות המחסן	סעיף 3
46	Go	אישור כמות חנקת אמוניום	סעיף 4
46	Go	הארקת מחסן	סעיף 5
46	Go	ניקוי מסביב למחסן	סעיף 6
46	Go	גידור המחסן	סעיף 7

תקנות חומרי נפץ (מסחר, העברה, ייצור, החסנה ושימוש), תשנ"ד-1994*

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 23 ו-24 לחוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954 (להלן - החוק), וסעיפים 173 ו-216 לפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970 (להלן - הפקודה), וסעיף 11א לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, ולענין פרק ח' - בהסכמת שר הבטחון, אני מתקינה תקנות אלה:

פרק א': פרשנות וחובות בני אדם

1. בתקנות אלה –

"איור" - מטען חומר נפץ שפיצוצו החטיא, בין בתוך קדח ובין שלא בתוכו;
 "אנ-פו" - תערובת של חנקת אמוניום מסוג מיוחד עם דלק נוזלי, בדרך כלל סולר, ביחס מסויים;
 "בוסטר" - תרמיל חומר נפץ מתאם שהוכנס אליו נפץ או חובר אליו פתיל רועם והמיועד להפעיל חומר נפץ שאינו רגיש לנפץ;
 "גורר" ו"גרור" - כמשמעותם בתקנות התעבורה, תשכ"א-1961;
 "היתר" - היתר מאת מפקח עבודה אזורי לקניה, העברה, הובלה או אחסון של חומרי נפץ או לשימוש בהם, לפי טופס 1 שבתוספת ראשונה;
 "חומר נפץ" - כהגדרתו בחוק, למעט זיקוקין די-נור;
 "חנקת אמוניום" - (אמוניום ניטרט) - חומר מחמצן שנוסחתו הכימית NH_4NO_3 ;
 "מחסן" - מחסן קבוע, מחסן זמני או מחסן נייד;
 "מחסן זמני" - מבנה לאחסנת חומרי נפץ לתקופה שאינה עולה על שלוש שנים ושהוקם לפי הוראות חלק ב' בתוספת השניה;
 "מחסן מאושר" - מחסן שאישר מפקח עבודה אזורי לפי תקנה 39;
 "מחסן נייד" - מחסן לאחסנת חומרי נפץ שהוא רכב מנועי או שנבנה על רכב מנועי, ושנתקיימו בו הוראות חלק ג' בתוספת השניה והוראות כל דין אחר הנוגעות לרכב מנועי ובהתאם לתנאים שבהיתר;
 "מחסן קבוע" - מבנה קבוע לאחסנת חומרי נפץ שנבנה לפי הוראות חלק א' של התוספת השניה;
 "מכשיר פיצוץ" - מכשיר מיוחד המשמש כמקור זרם לפיצוץ נפץ חשמלי, המחולל חשמל או פועל בעזרת סוללות חשמל;
 "מפקח עבודה אזורי" ו"מפקח עבודה ראשי" - כמשמעותם בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, שנתמנו למפקחים לענין החוק;
 "נפץ" - אבזר המשמש להפעלת מטען חומר נפץ, לרבות נפץ רגיל, נפץ חשמלי, נפץ שהיה ונפץ שהיה לפתיל רועם ונפצים המופעלים באמצעים אחרים שאישר לשימוש מפקח עבודה אזורי;
 "נפץ שהיה" - נפץ חשמלי שתוכנן לפעול זמן קצוב לאחר הפעלתו, המכיל אלמנט שהיה המותקן בין אלמנט הצתת מטען הנפץ ובין חומר הנפץ שבנפץ;
 "נפץ שהיה לפתיל רועם" - נפץ לא חשמלי שתוכנן לפעול זמן קצוב לאחר הפעלתו על ידי פתיל רועם;
 "נפץ חשמלי" - נפץ המופעל על ידי זרם חשמל;

* פורסמו ק"ת תשנ"ד מס' 5576 מיום 25.1.1994 עמ' 536.

ת"ט ק"ת תשנ"ד מס' 5594 מיום 28.4.1994 עמ' 840.

תוקנו ק"ת תשנ"ו מס' 5740 מיום 21.3.1996 עמ' 651 – תק' תשנ"ו-1996.

- "נפץ רגיל" - נפץ המופעל על ידי פתיל בטיחות;
- "סוג" - סוג חומרי נפץ כמשמעותו באכרזה על אישור חומרי נפץ;
- "סיפון" - שכבת חומר סתימה המפרידה לקטעים את עמוד חומר הנפץ בקדח;
- "פיצוץ סימפטי" - התפוצצות מטען לא יזומה אגב פיצוץ מטען אחר;
- "פעולת פיצוץ" - כל הפעולות בחומרי נפץ ואבזריו המתבצעות בשטח פיצוץ, לרבות בדיקת השטח לאחר הפיצוץ;
- "פתיל בטיחות" - פתיל גמיש המשמש להפעלת נפץ רגיל שליכתו עשויה אבק שריפה שחור וכשמציתים אותו הוא בוער באופן רצוף ובקצב אחיד;
- "פתיל רועם" - פתיל גמיש שבליכתו מצוי חומר נפץ מרסק, וכשהוא מופעל עוצמתו מספקת להפעלת חומר נפץ או נפץ שעמו הוא נמצא במגע;
- "צו הגרורים" - צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שירותי הובלה ושירותי גרורים), תשל"ט-1979;
- "קדח" - חלל שנקדח לשם טעינתו בחומרי נפץ;
- "רופא מורשה" - רופא מומחה לרפואה תעסוקתית וכן רופא של שירות רפואי מוסמך, ששר העבודה והרווחה, בהסכמת שר הבריאות, הרשהו לענין תקנות אלה;
- "רכב", "רכב צבורי" ו"רכב פרטי" - כמשמעותו בפקודת התעבורה;
- "שטח בנוי" - שטח שבו נמצאים מבנים או בנינים בתחום 300 מטרים משטח פיצוץ;
- "שטח סכנה" - שטח שיש בו סכנת פגיעה בנפש או ברכוש, עקב ביצוע הפיצוץ, כתוצאה מהעפת רגמות, מהדף אוויר או זעזועי קרקע;
- "שטח פיצוץ" - השטח שבו מבצעים פעולות פיצוץ לרבות 10 מטרים מכל צדדיו;
- "שירות רפואי מוסמך" - כמשמעותו בתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), תשמ"ד-1984;
- "תחל" (פריימר) - תרמיל חומר נפץ מתאים שהוכנס אליו נפץ או חומר אליו פתיל רועם;
- "תיל" - תיל הזנה או תיל חבור;
- "תיל הזנה" - מוליך חשמלי מבודד המחבר בין תילי החיבור למכשיר הפיצוץ או למקור זרם חשמלי אחר;
- "תיל חבור" - מוליך חשמלי מבודד המחבר בין תילי הנפצים החשמליים או בינם לבין תיל ההזנה.
2. (א) לא ימכור אדם, לא יקנה, לא יעביר, לא יוביל, לא יאחסן ולא ישתמש בחומר נפץ, אלא לפי היתר מאת מפקח עבודה אזורי.
- (ב) בקשה להיתר או בקשה לשינוי בהיתר תוגש לפי טופס 3 או 4 בתוספת הראשונה, לפי הענין.
3. מי שניתן לו היתר –
- (1) ימלא אחר הוראות תקנות אלה והוראות ההיתר ויהיה אחראי למילויין יחד עם הממונה על הפיצוצים;
- (2) ינקוט יחד עם הממונה על הפיצוצים, כל אמצעים הדרושים לקיים את בטיחות העובדים והמטפלים בחומר נפץ ובטיחות בני אדם אחרים הנמצאים בשטח הסכנה.
4. עובד ימלא אחר הוראות תקנות אלה במידה שהן חלות עליו ישירות או נוגעות להתנהגותו.
5. כל אדם המשתמש, המטפל או הבא במגע עם חומר נפץ ינהג בזהירות ובבטיחות, ימלא אחר הוראות תקנות אלה הנוגעות לו ויציית להוראות הניתנות לו לפי תקנות אלה, ולא יעשה או ירשה לזולתו לעשות פעולה העלולה לסכן אותו או את זולתו.
6. לא יתן אדם הוראה ולא ירשה לאחר לפעול בניגוד להוראה מהוראות תקנות אלה, אלא לפי דין.

חובת היתר

חובת בעל ההיתר

חובת עובד

חובת כל אדם

הוראה בניגוד לתקנות

פרק ב': הוראות כלליות

7. לא יעשן אדם, לא ידליק אש, לא יבעיר אש ולא יחזיק להבה גלויה, אלא במרחק בטוח, שלא יפחת מ-10 מטרים, ממקום שבו מטפלים, מאחסנים או משתמשים בחומר נפץ; הוראה זו לא תחול על הדלקת פתיל לצורך פיצוץ, או הבערת חומר נפץ לשם השמדתו.
 8. לא יושאר חומר נפץ ללא שמירה ולא יופקר.
 9. על כל פגיעה בנפש או ברכוש, שריפה, התפוצצות מקרית לא יזומה של חומר נפץ, וכן על גניבה או נסיון גניבה של חומרי נפץ, יודיע בעל ההיתר או הממונה על הפיצוצים מיד, טלפונית, למפקח העבודה האזורי שבאזורו אירעה התקרית ולתחנת המשטרה הקרובה ביותר; הודעה כאמור תישלח גם בכתב.
 10. בעל היתר יברר את מיקומם המדויק, באתר הפיצוץ, של כבלי חשמל ותקשורת ושל קווי מים, דלק, ביוב וכדומה וידאג לכך שיקבל מהרשויות והגופים הנוגעים בדבר את התכניות המתאימות, כדי למנוע פגיעה בהם.
 11. חומרי נפץ יישמרו ויוגנו מפני מכות, זעזועים, שפשוף, אש, ניצוצות או גצים, מפני רטיבות וכן מפני קרני השמש.
 12. לא יורשה אדם להשתמש בחומרי נפץ או לטפל בהם, כשהוא נתון להשפעת משקאות משכרים או סמים, וכן לא תורשה החזקת משקאות וסמים כאמור במקום שבו מאחסנים חומרי נפץ או מטפלים או משתמשים בהם.
 13. (א) לא יטפל אדם בחומר נפץ אלא אם כן הוא הממונה על הפיצוצים, מפוצץ מקצועי או שהוא פועל לפי הוראותיו ובהשגחתו הישירה של הממונה על הפיצוצים (להלן - עוזר).
(ב) הממונה על הפיצוצים יגביל את מספר העוזרים למספר המזערי הדרוש לביצוע העבודה, והוא אחראי לכך שלא יהיה בהם מי שגילו פחות מ-18 שנים.
 14. בעת סערה מלווה רעמים, ברקים או אבק, או אם יש יסוד להניח שזו עלולה לבוא, יופסק כל טיפול בחומר נפץ והעובדים יתפשו מחסה במקום בטוח עד חלוף הסערה או סכנת הסערה.
- פרק ג': ממונה על פיצוצים, מפוצץ מקצועי, מחסנאי**
- סימן א': ממונה על פיצוצים
15. (א) מפקח עבודה ראשי ראשי להסמך מבקש להיות ממונה על פיצוצים, אם ראה שנתקיימו בו כל אלה:
 - (1) מלאו לו 21 שנים;
 - (2) הוא נבדק בדיקה רפואית בידי רופא מורשה תוך 12 החודשים שקדמו לתאריך הבקשה, ונמצא מתאים להיות ממונה על פיצוצים;
 - (3) עמד בהצלחה במבחן בכתב שהכיר בו מפקח העבודה הראשי, לפי תכנית שאישר ובפני ועדה שמינה לצורך זה, ואם הוא מהנדס מכרות, הנדסאי מכרות או טכנאי מכרות - עמד בבחינה בעל פה בנוהלי בטיחות בעבודה בחומרי נפץ;
 - (4) עבד 3 חודשים לפחות בהדרכתו והשגחתו של ממונה על פיצוצים, והשתתף, בתקופה האמורה, בביצוע עשרה פיצוצים לפחות כמפוצץ מקצועי.
 - (ב) ראשי להיבחן בעל תעודה המעידה על סיום קורס, או אדם אשר הוכיח, להנחת דעתו של מפקח העבודה הראשי, כי יש לו ידע ונסיון המצדיקים קבלתו למבחן.
 - (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א)(3), ראשי מפקח העבודה הראשי, במקרים חריגים, לאפשר בחינה בעל-פה במקום בכתב.
 - (ד) על אף האמור בתקנת משנה (א)(4), ראשי מפקח העבודה הראשי לתת הסמכה גם למי שעדיין לא צבר נסיון, ובלבד שירכוש נסיון כאמור לאחר ההסמכה, ולא יינתן היתר לגביו כל עוד לא נרכש נסיון כאמור.
16. (א) המבקש הסמכה כממונה על פיצוצים, ימסור לרופא המורשה ידיעות מלאות על מצב

בריאותו ויאפשר לרופא המורשה, לפי דרישתו, לאסוף ידיעות נוספות מכל רופא או מוסד רפואי שטיפלו בו.

(ב) הבדיקה הרפואית של מבקש הסמכה כממונה על פיצוצים ובדיקות הביקורת הרפואיות, יכללו –

- (1) בדיקה קלינית כללית;
- (2) בדיקת כושר השמיעה (האודיומטריה);
- (3) בדיקת שתן כללית;
- (4) בדיקת עיניים וקביעת כושר הראיה;
- (5) כל בדיקה אחרת, לפי ראות עיניו של הרופא המורשה, לרבות בדיקה ניורו-פסיכיאטרית.

(ג) ממונה על פיצוצים, חייב לעבור בדיקות ביקורת רפואיות במועדים שקבע רופא מורשה, ובלבד שבין בדיקה לבדיקה לא חלפו שנתיים לגבי מי שמלאו לו ארבעים שנים, או ארבע שנים לגבי מי שטרם מלאו לו ארבעים שנים; המועד לבדיקות ביקורת כאמור ייקבע בידי הרופא המורשה.

(ד) ממצאי כל בדיקה רפואית ומסקנותיו של הרופא יירשמו בפנקס בריאות; הפנקס יימצא ברשותו של הממונה על הפיצוצים.

(ה) קבע רופא מורשה על פי בדיקה רפואית בהתאם לתקנות אלה, שמבקש הסמכה אינו מתאים להיות ממונה על פיצוצים, רשאי המבקש, תוך שישה חודשים מהיום שבו נודע לו על תוצאות הבדיקה, לבקש מאת מפקח העבודה הראשי בדיקה רפואית חוזרת בידי ועדה של שלושה רופאים מורשים, שימנה לכך שר העבודה והרווחה; קביעת הועדה תהא סופית.

17. (א) ממונה על פיצוצים שהוסמך לפי תקנה 15 יקבל תעודה על כך, ומשקיבל אותה חייב הוא לשאתה עמו בעת שהוא עוסק בחומרי נפץ.

(ב) התעודה תהיה בתוקף לתקופה של שנתיים מיום הוצאתה, וחידושה מותנה בהצגת פנקס בריאות שרשומים בו פרטי הבדיקה הרפואית האחרונה כאמור בתקנה 16(ד), או בדיקה רפואית נוספת אם הגיע מועדה לפי תקנה 16(ג).

(ג) מפקח העבודה הראשי רשאי להתנות חידושה של תעודת הסמכה בהשתתפות של המבקש בהשתלמות מקצועית במועד, במקום ולפי תכנית שקבע.

18. (א) מפקח העבודה הראשי רשאי, בכל עת, לבטל או להגביל את הסמכתו של ממונה על פיצוצים, אם לדעתו אין הוא מאומן כראוי בטיפול בחומרי נפץ או שאין הוא ממלא או מסוגל למלא את החובות המוטלות עליו, או מחוסר התאמתו למלא את התפקיד מכל סיבה אחרת.

(ב) הודעה על ביטול הסמכה תימסר לממונה על פיצוצים ביד או תישלח אליו בדואר רשום, ובתום הזמן הנקוב בהודעה, הוא לא ישמש עוד כממונה על פיצוצים.

(ג) בוטלה הסמכתו של ממונה על פיצוצים שלגביו הוצא היתר שהוא בתוקף, ישלח מפקח העבודה האזורי שינוי בהיתר לפי טופס 2 בתוספת הראשונה שבו יירשם הביטול, ובעל ההיתר לא ימשיך להעסיקו כממונה על פיצוצים.

(ד) ממונה על פיצוצים שלא עסק בפיצוצים במשך תקופה העולה על חמש שנים - הסמכתו בטלה; לצורך הסמכה מחדש עליו לשוב ולהיבחן כאמור בתקנה 15(א)(3).

19. הממונה על פיצוצים חייב –

- (1) למלא אחר ההוראות בתקנות אלה המתייחסות אליו ולנקוט אמצעים כדי להבטיח שכל אדם אחר העובד עמו בצוות ימלא אחר ההוראות התקנות המתייחסות לאותו אדם;
- (2) להדריך בנהלי הבטיחות בעבודה את העובדים המטפלים בחומר נפץ או העוסקים בפעולת פיצוץ;
- (3) להיות נוכח בכל שלבי פעולת פיצוץ וכל עוד נמצאים בשטח חומרי נפץ;

תעודת הסמכה

ביטול הסמכה

מינוי ממונה על הפיצוצים

- (4) להודיע למפקח העבודה האזורי, בהקדם האפשרי, על כל ליקוי בעניני הבטיחות בעבודה, שלא הצליח לנקוט מיד באמצעים מתאימים לתיקונו, במידה שהדבר נוגע, במישרין או בעקיפין, לאחסנה או העברה של חומר נפץ או לשימוש בו;
- (5) לנקוט כל אמצעי, גם אם לא נזכר במפורש בתקנות אלה, כדי למנוע תאונה או נזק לרכוש משימוש בחומרי נפץ;
- (6) לנהל יומן פיצוצים כאמור בתקנה 86.

20. (א) המבקש היתר למטרות פיצוץ, ימנה ממונה על פיצוצים שיתקיימו בו דרישות תקנה 17; המינוי יאושר בידי מפקח העבודה האזורי בהיתר שיוציא.

מינוי ממונה על פיצוצים

(ב) מינוי ממונה על פיצוצים וסיום מינויו ייעשו בידי בעל ההיתר בטופס בקשה להיתר או בטופס בקשה לשינוי בהיתר כאמור בתקנה 2(ב), לפי הענין, והוא יהיה חתום גם בידי המתמנה להיות ממונה על פיצוצים; המינוי או סיום המינוי יאושרו בידי מפקח העבודה האזורי בהיתר או בשינוי ההיתר, לפי הענין.

21. לענין סעיף 221 לפקודה, דינו של ממונה על הפיצוצים לגבי חובה בתקנות אלה שלא הוטלה במפורש על אדם או גוף אחר, כדין בעל ההיתר.

אחריות ממונה על הפיצוצים

22. לא תיעשה פעולת פיצוץ, אלא בנוכחותו ובהשגחתו הישירה של מי שנתמנה להיות הממונה על הפיצוצים לאותה עבודה וששמו נקוב בהיתר.

נוכחות בפעולת פיצוץ

23. (א) בעל היתר ישעה ממונה על פיצוצים העושה שימוש מסוכן בחומרי נפץ, ומשעשה כן, יודיע על כך, מיד, למפקח העבודה האזורי.

השעיית ממונה על פיצוצים

(ב) מפקח עבודה אזורי רשאי, במקרה של מעשה או מחדל של הממונה על הפיצוצים, שגרם או עלול היה, לדעתו, לגרום נזק לגוף או רכוש, להשעות את הממונה על הפיצוצים מלשמש בתפקידו או להתמנות כאמור, לתקופה שלא תעלה על שנה או עד לסיום הליכים משפטיים נגדו, אם היו כאלה; ההשעיה תיעשה על פי הנוהל שאישר מפקח העבודה הראשי לענין מעשים ומחדלים ותקופות ההשעיה המתחייבות אליהם.

(ג) ההשעיה תיעשה על גבי טופס שינוי בהיתר כאמור בתקנה 18(ג), שישלח לבעל ההיתר, לממונה על הפיצוצים, למשטרה, לספק חמרי הנפץ, למפקח העבודה הראשי ולמפקחי העבודה האזוריים.

24. שירות הפיקוח על העבודה ינהל פנקס של תעודות הסמכה לממונים על פיצוצים, שניתנו לפי תקנות אלה; בפנקס יירשמו –

פנקס הסמכות

- (1) מספר תעודת זהות;
- (2) שם פרטי ושם משפחה;
- (3) תאריך ההוצאה או החידוש של ההסמכה;
- (4) פרטים אחרים שיראה מפקח העבודה הראשי לנכון.

סימן ב': מופצץ מקצועי

25. ממונה על פיצוצים רשאי לבחור לעצמו עובד בעל נסיון בטיפול בחומרי נפץ ובפעולות פיצוץ, שהוא הדריכו לשמש לידו כמפוצץ מקצועי.

בחירת מופצץ מקצועי

26. לא יועסק אדם כמפוצץ מקצועי אלא אם כן מלאו לו 21 שנים והוא בעל נסיון בטיפול בחומרי נפץ ובפעולות פיצוץ ובקיא בנוהלי בטיחות של חומרי נפץ.

תנאים להעסקה

27. המפוצץ המקצועי יעסוק בכל שלבי פעולת פיצוץ וסייע לממונה על הפיצוצים, לרבות בבדיקת חומר הנפץ והכנתו, בטעינת הקדחים, במתן אותות אזהרה וארגעה, בספירת מספר התפוצצויות ובבדיקת השטח לאחר הפיצוץ.

תפקיד המפוצץ המקצועי

סימן ג': מחסנאי

28. במקום שבו מקיימים מחסן לחומרי נפץ, ימנה בעל ההיתר מחסנאי; המינוי יאושר בידי

חובת מינוי מחסנאי

תנאים וכישורים למינוי	29. (א) לא ימונה אדם להיות מחסנאי אלא אם כן מלאו לו 21 שנים והוא מאומן כראוי ובקיא בטיפול ובאחסנה של חומרי נפץ, ובנוהלי בטיחות לענינם.
מינוי בעל היתר או הממונה על הפיצוצים כמחסנאי	(ב) לפי דרישת מפקח עבודה אזורי חייב מחסנאי לעמוד בבחינה, במקום, בזמן ובפני האדם או הרשות שיפורטו בדרישה, בנוהלי אחסון ובטיחות של חומרי נפץ, לפי תכנית שקבע מפקח העבודה הראשי ושהובאה לידיעת הנבחן חודש לפחות לפני מועד הבחינה.
מחסנאי למחסן משותף	30. בעל היתר וממונה על פיצוצים כשירים, כל אחד, להתמנות מחסנאי אם אישר זאת, בכתב, מפקח העבודה האזורי.
חובות המחסנאי	31. היה מחסן משותף למספר בעלי היתר, לא ימונה כמחסנאי אדם המשמש ממונה על פיצוצים אצל אחד מהם.
אחריות המחסנאי	32. מחסנאי חייב למלא אחר הוראות תקנות אלה המתייחסות אליו, ולנקוט צעדים מתאימים, כדי להבטיח כי אדם אחר ימלא אחר ההוראות בדבר בטיחות אחסון חומרי נפץ.
השעיית מחסנאי	33. לענין סעיף 221 בפקודה, דינו של מחסנאי, לגבי חובה בתקנות אלה שהוטלה עליו בביצוע תפקידו, כדין בעל ההיתר.
פסילת מחסנאי	34. מפקח עבודה אזורי רשאי להשעות מחסנאי לתקופה שלא תעלה על 6 חודשים, או עד לסיום ההליכים המשפטיים, אם ננקטו כאלה נגדו, בכל מקרה של מעשה או מחדל שלדעתו עלול היה לגרום נזק לגוף או לרכוש, אם לא מילא אחר הוראות תקנות אלה הנוגעות לו.
חובת קיום מחסן במחצבה ובמכרה	35. (א) מפקח עבודה אזורי רשאי, בכל עת, לפסול מחסנאי אם לדעתו אין הוא מאומן כראוי בטיפול בחומר נפץ או אם לדעתו אין הוא ממלא את החובות המוטלות עליו, או אינו מסוגל למלאן, או מחוסר התאמתו למלא את התפקיד מכל סיבה אחרת.
קיום מחסנים במקומות אחרים	(ב) נפסל מחסנאי, יוציא מפקח העבודה האזורי טופס שינוי בהיתר על פסילת המחסנאי, שיימסר לידי בעל ההיתר או יישלח לו בדואר רשום; במועד הנקוב בטופס הוא לא ישמש עוד כמחסנאי.
חובת אחסון במחסן	פרק ד': אחסנת חומרי נפץ 36. (א) לא ישתמשו במחצבה או במכרה בחומר נפץ, אלא אם כן בתחום המחצבה או המכרה או במרחק שאינו עולה על 2 ק"מ מהם נמצא מחסן מאושר.
חובת אחסון במחסן	(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על מחצבה או מכרה, אם מפקח עבודה אזורי הורה כך בכתב ובחתימת ידו, מטעמי בטחון או בטיחות או משום שלדעתו אין זה מעשי לדרוש את מילוין של ההוראות האמורות, בהתחשב בתפוקה המוגבלת של המחצבה או המכרה, במספר המועט של פיצוצים או בכמות המועטה של חומר נפץ הדרושה להפעלת המחצבה או המכרה.
בניית המחסן ואישורו	37. (א) מפקח עבודה אזורי רשאי להורות על קיום מחסן קבוע, זמני או נייד במקומות ובתנאים שייראו לו, ומשעשה כן חייב בעל ההיתר למלא אחר כל תנאי כאמור. (ב) במחסן נייד מותר לאחסן חומרי נפץ ביום השימוש בלבד.
אישור תכניות מחסן	38. לא יוחסנו חומרי נפץ אלא במחסן מאושר ובהתאם לתנאי האישור למחסן ולהוראות תקנות אלה.
בניית המחסן ואישורו	39. מחסן יהיה ממוקם, בנוי, מותקן ומצוייד בהתאם להוראות התוספת השניה ולהוראות כל דין הנוגע לתכנון ולבניה ולרישוי עסקים, ויהיה מאושר בידי מפקח עבודה אזורי.
אישור תכניות מחסן	40. (א) תכניות למחסן קבוע, זמני או נייד יגיש בעל היתר לאישור למפקח עבודה אזורי; לא יאשר מפקח עבודה אזורי תכנית, אלא אם כן שוכנע כי היא בהתאם לדרישות תקנות אלה והוראות הדין החלות על תכנון ובניה.
	(ב) באישור מחסן ייקבעו סוגי חמרי הנפץ המותרים בהחסנה וכמויותיהם.
	(ג) מפקח עבודה אזורי רשאי שלא לאשר מחסן, אם לדעתו אין תכנית המחסן מתאימה להוראות תקנות אלה, או שאין בה ערובה מספקת לבטיחותם של האנשים באתר העבודה, או של

- האנשים שבסביבתו הקרובה.
41. (א) מחסנאי ינהל פנקס בנוסח לפי טופס 5 שבתוספת הראשונה ובו ירשום מיד כל הכנסה, הוצאה או החזרה של חומרי נפץ, בציון שם החומר, כמותו ותאריך הפעולה.
- (ב) היה מחסן משותף ליותר ממקום עבודה אחד, יצויין בפנקס המחסן עבור איזו עבודה בוצעה הפעולה, ואם היה המחסן משותף לבעלי היתר שונים או שמאחסנים בו חומרי נפץ על פי היתרים שונים של אותו בעל היתר - ינוהל עבור כל היתר רישום בדרך נפרד של הפנקס.
42. (א) בעל היתר יחזיק מחסן מאושר וכל מיתקניו ואבזריו במצב טוב ויתקן כל ליקוי מיד לכשיתגלה.
- (ב) מחסנאי יבדוק אחת לשבוע לפחות את המלאי במחסן, את נקיונו ואת מצב המיתקנים והציוד וידווח על ליקויים לבעל ההיתר.
- (ג) מחסן יוחזק במצב נקי ויבש ולא ישאירו בתוכו או לידו כלי אריזה ריקים או כל חומר אחר.
43. לא ייעשה במחסן תיקון שיש בו סכנת דליקה או התפוצצות כל עוד מצויים במחסן חומרי נפץ; חומרי נפץ יוצאו מהמחסן ויועברו למחסן אחר או למרחק בטוח מן המחסן שממנו הוצאו, לפני תחילתם של תיקונים ויוגנו ויישמרו כראוי עד לסיום התיקונים והחזרתם למחסן; הוראה זו תחול גם בעת ביצוע תיקונים חיצוניים במחסן העלולים ליצור גצים או להעלות אש.
44. (א) לא ישתמשו במחסן אלא לאחסנת חומרי נפץ.
- (ב) לא יוחסן ולא יוחזק במחסן חומר נפץ לקוי או פגום.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר להחזיק במסדרון של מחסן קבוע או מחסן זמני כלי עבודה הדרושים לשימוש במחסן ולמילוי החובות בהתאם לתקנות אלה, לרבות מכשירים לפתיחת אריזות שאין בהם מתכת ברזלית.
45. (א) מחסן קבוע או מחסן זמני, יהיה מוקף מכל צדדיו ובמרחק של 10 מטרים ממנו לפחות, גדר ובה שער הניתן לסגירה ונעילה בהתאם למפרט הטכני של משטרת ישראל, המופקד לעיון הציבור גם בלשכות מפקחי עבודה אזוריים.
- (ב) בגדר המקיפה מחסן קבוע ומחסן זמני וכן בשער שבה, ייקבעו שלטי אזהרה בני קיימא, באותיות שגובהן 7 ס"מ לפחות ובנוסח "זהירות - מחסן חומרי נפץ"; מפקח עבודה אזורי רשאי, מטעמי בטחון, לפטור בעל היתר מהוראות תקנת משנה זו.
- (ג) דלת של מחסן קבוע, של מחסן זמני וכן של מחסן נייד ושער בגדר מחסן קבוע ומחסן זמני יוחזקו סגורים ונעולים, למעט בזמן הכנסת חומרי נפץ למחסן או הוצאתם ממנו.
- (ד) מפתחות דלת מחסן וכן מפתחות שער בגדר המחסן יישמרו בידי המחסנאי בלבד, אלא אם כן אישר מפקח העבודה האזורי הסדר מתאים אחר.
46. השטח מסביב למחסן, במרחק שלא יפחת מ-10 מטרים מכל צדדיו, יישמר נקי מצמחים ומכל חומר או מוצר העלול לבעור או לגרום לשריפה או התפוצצות.
47. בקרבת מחסן קבוע, מחסן זמני ומחסן נייד יוחזקו אמצעי כיבוי אש מתאימים, במספר מספיק ובמצב תקין.
48. לא יחזיק אדם במחסן ולא יכניס לתוכו –
- (1) כלי עישון, גפרורים, מצית או כל דבר אחר העשוי להצית אש;
 - (2) מתכת ברזלית;
 - (3) נשק חם, תחמושת, תחל או חומר אחר העלול לגרום להתפוצצות.
49. לא יימצא אדם ולא יורשה להימצא במחסן או במרחק פחות מ-10 מטרים ממנו, אלא אם כן –
- (1) מלאו לו 18 שנים;
 - (2) נוכחותו נחוצה למילוי תפקידו או לביצוע הוראות תקנות אלה;

(3) המחסנאי נוכח במקום.	
50. בעת סערה מלווה רעמים, ברקים או אבק, או אם יש יסוד להניח שסערה כזו עומדת לבוא, יסגור המחסנאי את המחסן ולא ירשה לאדם להימצא בו או בסביבתו הקרובה, ויחולו הוראות תקנה 14.	סגירת מחסן בעת סערה
51. מפקח עבודה אזורי רשאי לאשר מחסן משותף לשני מקומות עבודה או יותר, אם שוכנע שבכך ישופרו תנאי בטיחות האחסנה.	מחסן משותף
52. בעל היתר יתקין במחסן קבוע מיתקן יעיל להגנתו מפני מכת ברק.	הגנה מפני ברק
53. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחר לאחסן חומר נפץ במחסן קבוע, זמני או נייד, בכמות העולה על זאת שנקב מפקח עבודה אזורי באישור למחסן.	אחסנה מרבית מותרת
54. לא יוחסנו חומרי נפץ אלא בתא המחסן ולא יאחסנו בתא אחד של המחסן נפצים, אבק שריפה שחור או כלורטים עם כל חומר נפץ מסוג אחר, או חומרי נפץ מסוג 1 עם חומרי נפץ מסוג 2 או 8.	איסור אחסנה מעורבת
55. במחסן לא יאחסנו פתיל בטחון ופתיל רועם בתא הנפצים, אולם מותר לאחסנם בתא אחד עם חומר נפץ אחר.	אחסנת פתיל בטחון ופתיל רועם
56. כמות הנפצים המרבית שמותר לאחסן במחסן היא –	הגבלת ההחסנה של נפצים
(1) במחסן קבוע - 5000, זולת אם באישור למחסן אישר מפקח עבודה אזורי כמות העולה עליה;	
(2) במחסן זמני או נייד - 1000.	
57. (א) לא יאחסנו חומר נפץ אלא באריזתו המקורית או באריזה בעלת תכונות שוות לאריזה המקורית, ובכלי קיבול מתאימים שהם במצב תקין, מכוסים כראוי ובמצב בטוח מפני שבירה או פתיחה מקרית.	אריזה וכלי קיבול
(ב) על האריזה או על כלי הקיבול יהיה רשום באותיות ברורות שם חומר הנפץ, הכמות, תאריך הייצור והסמל הבינלאומי לחומרי נפץ.	
58. (א) לא יאחסנו בתא של מחסן קבוע או בתא של מחסן זמני חומרי נפץ בנפח העולה על 40% מנפח התא.	נפח אחסנה וגובה הערמה
(ב) הגובה של ערימת ארגזים, שקים או כלי קיבול אחרים המכילים חומרי נפץ שבתא מחסן קבוע או מחסן זמני לא יעלה על 180 ס"מ; הערימות יוצבו בצורה שלא יתמוטטו, לא ייגרם נזק לכלי הקיבול ובאופן שתהיה גישה חופשית לכל כלי קיבול המכיל חומר נפץ.	
(ג) במחסן קבוע או זמני, יישאר בין קירות המחסן לבין ערימת חומרי הנפץ מרחק של 5 ס"מ לפחות, כדי לאפשר אוורור מתאים ומניעת רטיבות.	
(ד) במחסן נייד לא יועמדו הארגזים, החבילות והשקים בגובה העולה על שני שלישים מגובה המחסן, ובכל מקרה על 160 סנטימטרים.	
59. חומר נפץ מסוג אחד יוצא לשימוש מהמחסן לפי סדר הכנסת אותו סוג למחסן, לפי הכלל "נכנס ראשון יוצא ראשון".	סדר הוצאה מהמחסן
60. (א) בכלי קיבול ריקים שהכילו חומר נפץ מסוג 1 כגון ארגזי עץ או קרטון, וכן בחומרי אריזה של חומרי נפץ, כגון נייר ונסורת, לא ייעשה שימוש חוזר.	השמדת אריזות משומשות
(ב) החמרים הנזכרים בתקנת משנה (א) יושמדו על ידי שריפתם בשטח פתוח מבודד, ולא יימצא אדם במרחק קטן מ-15 מטרים מהחומר לאחר שהוצא.	
61. (א) לא יאחסנו במחסן חומר נפץ לקוי או פגום.	הרחקת חומר נפץ לקוי
(ב) מפקח עבודה אזורי רשאי להורות שחומר נפץ שלדעתו הוא לקוי יוצא מהמחסן ויושמד.	
62. שאריות תערובת כלורטים עם חומר אורגני או דליק, שנותרו בתום היום או העבודה, לא	השמדת שאריות תערובת

יוחזרו למחסן ולא יוחזקו במקום אחר, אלא יושמדו בידי הממונה על הפיצוצים או לפי הוראותיו.

פרק ה': פיצוץ

סימן א': קדיחה

63. לפני טעינת קדח בחומר נפץ ייבדק הקדח וינוקה היטב, ובמקרה הצורך ייעשו בו התיקונים הדרושים. ביקורת וניקוי קדח

64. לא יקדח אדם ולא יעמיק קדח המכיל או שהכיל אי פעם חומר נפץ, איור או קדח שנשאר תקין לאחר פיצוצו ולא יורה לזולתו לעשות כן. איסור קדיחה בקדח שהכיל חומר נפץ

65. (א) לא ייעשו פעולות קידוח בשטח הפיצוץ, מתחילת טעינת הקדחים בחומרי נפץ ועד לאחר הפיצוץ. איסור קדיחה בשטח הפיצוץ

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר יהיה לקדוח בעת טעינת קדחים בשיטות עבודה מיוחדות שאישר מפקח עבודה אזרחי בהיתר שהוציא.

66. (א) לא תיעשה קדיחה לאחר פיצוץ אלא לאחר בדיקה יסודית באתר, כדי לוודא שלא נותר חומר נפץ שטרם התפוצץ. קדיחה לאחר פיצוץ

(ב) נתגלה בבדיקה כאמור בתקנת משנה (א) חומר נפץ, הוא יטופל לפני שיתחילו בקדיחה.

67. לא יקדח אדם קדח בקרבת איור אלא בהתאם להוראות תקנה 151. קדיחה בקרבת איור

סימן ב': הבאת חומר נפץ לשטח הפיצוץ

68. לא יובא חומר נפץ לשטח הפיצוץ אלא לאחר – תנאים להבאת חומר נפץ

(1) שהקדחים שבהם ייטען הוכנו, בוקרו ונוקו, כאמור בתקנה 63;

(2) שכל המכונות, הכלים, המכשירים והחמרים שאינם דרושים לטעינת חומר הנפץ הורחקו למרחק בטוח;

(3) שחומר סתימה מתאים הובא או נמצא בכמות מספקת במקום.

69. לא יובאו נפצים למקום השימוש בהם, אלא בארגז עשוי עץ או חומר מתאים אחר שאינו מתכת ומצופה מבחוץ מתכת שאינה ברזלית. הבאת נפצים

70. לא ישא אדם ולא יעביר חומר נפץ, בזמן שהוא נושא או מעביר נפצים.

הגבלה בנשיאת חומר נפץ

71. לא ישא אדם ולא יורשה לשאת על גופו או בכיסו בגדיו תחל או נפץ, אלא בארגז עשוי עץ או חומר קשיח אלברזלי אחר. איסור נשיאה על הגוף

סימן ג': טעינת קדח בחומר נפץ

72. בשעת הטעינה של קדח בחומר נפץ לא יימצא אדם ליד הקדח אותו טוענים, אלא אם כן הוא מועסק בטעינת חומר הנפץ, ולא תורשה פעולה כלשהי בטווח של 10 מטרים מהקדח הנטען, זולת אם היא דרושה לטעינה או שהיא פעולה הנעשית בשיטות עבודה מיוחדות כאמור בתקנה 65(ב).

הרחקת אנשים

73. לפני טעינת קדח בחומר נפץ ירחיק הממונה על הפיצוצים או מי שהוא הורה לו כך, את כל המכונות, המכשירים, הכלים והחומרים שאינם דרושים לטעינה מקרבת המקום, זולת אם הם דרושים לפעולות בשיטות עבודה מיוחדות כאמור בתקנה 65(ב), וינקה את השטח מאבנים קטנות, במרחק של חצי מטר לפחות מסביב לקדחים.

הרחקת ציוד וניקוי השטח

74. תרמיל חומר הנפץ שילקח לטעינה יהיה בקוטר מתאים לקדח, כך שאפשר יהיה להחדירו באופן חופשי עד קרקעית הקדח, ומבלי שיהיה צורך להסיר את עטיפתו המקורית או לאלצו פנימה.

קוטר תרמיל חומר נפץ

75. לא יובאו לשטח הטעינה חומרי נפץ ונפצים, בכמות העולה על הדרוש לפיצוץ באותו יום.

כמות חומר הנפץ והנפצים

76. הממונה על הפיצוצים יבדוק את חומר הנפץ והנפצים בסמוך לפני השימוש בהם, כדי להיווכח אם הם במצב טוב וראוי לשימוש. בדיקת חומר הנפץ והנפצים
77. (א) בחומר נפץ יוטענו רק אותם קדחים שעומדים לפוצצם בבת אחת, אלא אם כן המרחק בין כלל הקדחים שעומדים לפוצץ לבין אלה אשר נטענו בחומרי נפץ, מספיק כדי להבטיח מפני פיצוץ סימפטי וגרימת נזקים בקדחים או נזקים אחרים. הגבלות לגבי טעינה
- (ב) לא יטענו בחומר נפץ קדח שאין עומדים לפוצצו תוך זמן סביר.
78. (א) תחל יוכן במקום בטוח ולא יוכן במחסן או במרחק קטן מ-10 מטרים ממחסן, מרצועה נעה, ממקור אש או הצתה, או מזרם חשמל. הכנת תחל
- (ב) לא יוחדר נפץ לתוך תרמיל חומר נפץ, אלא לאחר שנוקב בתרמיל חלל מתאים עבורו והנפץ הוחדר או חובר לתרמיל באופן שלא ייפגע.
- (ג) לא ינקב אדם תרמיל חומר נפץ עבור נפץ אלא במכשיר העשוי עץ, נחושת, פליו, מתכת אלברזית אחרת או חומר אחר שאינו יוצר גצים.
- (ד) בעת הכנת תחל, לא יסיר אדם את העטיפה מעל תרמיל חומר נפץ ולא יפתח אותה אלא במידה הדרושה להכנסת הנפץ; היה צורך להכין מטענים קטנים לעבודות מיוחדות, מותר לחתוך תרמיל חומר נפץ לכמה חלקים קטנים.
- (ה) לא יוכנו תחלים אלא במספר הדרוש לקדחים שעומדים לפוצץ בבת אחת; היה הדבר מעשי, יוכן התחל במקום השימוש בו ויושם מיד בקדח.
79. לא יטען אדם חומר נפץ בעזרת כלי טעינה פנאומטי, אלא אם כן קיבל תחילה את אישורו בכתב של מפקח העבודה האזורי לגבי סוג ודגם המכשיר. אישור טעינה פנאומטית
80. (א) לא יטען אדם קדח בחומר נפץ בתפזורת, אלא אם כן הוא משתמש באמצעי מדידה מתאים המאפשר ידיעת כמות חומר הנפץ שהוא טוען. טעינה בתפזורת
- (ב) לא יטען אדם קדח, אלא אם כן הוא מודד בזמן הטעינה באמצעים מתאימים את גובה עמוד חומר הנפץ בקדח.
- (ג) הוראת תקנת משנה (א) לא תחול כאשר הטעינה נעשית במנות שלמות ארוזות בידי יצרן חומר הנפץ, והכמות המצויה בכל אריזה ידועה.
81. (א) קדח לא ייטען חומר נפץ עד לשפתו, אלא יושאר חלל מתאים שימולא בחומר סתימה. סתימת קדח
- (ב) חומר הסתימה יהיה כזה שיתן התנגדות מתאימה להוצאת הסתימה ממקומה.
- (ג) עומק הסתימה בקדח יהיה שווה לפחות למרחק בין הקדחים הקרובים או למרחק מן הקיר הפתוח.
- (ד) לא ישתמשו להידוק חומר הסתימה, אלא במוט עץ או חומר פלסטי נאות שאין בו חלקי מתכת; היה המוט עשוי פרקים, לא יהיו חיבורי הפרקים עשויים ממתכת ברזלית.
82. הממונה על הפיצוצים ידאג לכך שקדח טעון בחומר נפץ שטרם פוצץ, יסומן מיד לאחר טעינתו, או שהשטח שבו נמצאים קדחים טעונים כאמור יאותר בסימון מתאים. סימון קדח טעון
83. לא ישאיר הממונה על הפיצוצים קדח טעון חומר נפץ שטרם פוצץ או שטח שסומן כאמור בתקנה 82, ללא שמירה ישירה ורצופה עד לרגע הפיצוץ. שמירת שטח הפיצוץ
84. (א) מיד לאחר השלמת הטעינה יוחזרו כל עודפי חומרי נפץ שנותרו, לאחסון נאות בהתאם להוראות תקנות אלה. החזרת עודפים
- (ב) נפץ שחובר אליו פתיל בטיחות וכן תחל שאינם דרושים לשימוש מיד, יושמדו במקום מתאים ובדרך בטוחה.
- (ג) עודפי חומר נפץ ונפצים שהובאו לשימוש מידי ואין אפשרות לאחסנם, יושמדו בדרך בטוחה.
85. (א) קווי אספקת חשמל וכבלים להזנת כלי חשמל מיטלטלים יוחזקו במרחק בטוח מחומר נפץ שטוענים בקדחים, ואספקת הזרם בכבלים שבקרבת שטח הפיצוץ תופסק בשעת הטעינה. הרחקת כלי חשמל

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על עבודות תת-קרקעיות.

סימן ד': הפיצוץ

סימן משנה א': הוראות כלליות

86. הממונה על הפיצוצים ינהל יומן פיצוצים לפי טופס 6 שבתוספת הראשונה, וימלא בדייקנות את כל הפרטים הנזכרים בו; הרישום ביומן הפיצוצים ייעשה סמוך לפני ביצוע כל פיצוץ או מיד לאחריו.

יומן פיצוצים

87. (א) לא תיעשה פעולת פיצוץ בין שקיעת השמש לזריחתה.

זמני הפיצוץ

(ב) הממונה על הפיצוצים יקבע את זמני הפיצוץ, לאחר תיאום מוקדם עם כל הגורמים העלולים להיפגע עקב הפיצוץ.

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), יכול שפעולות פיצוץ ייעשו גם בשעות הלילה במכרות, מנהרות ובעבודות תת-קרקעיות אחרות או בעבודות מיוחדות אחרות שאישר מפקח העבודה האזורי, בהיתר שהוציא.

88. הממונה על הפיצוצים יקבע את שטח הסכנה, יודא כי כל בני האדם הורחקו ממנו ולא יפוצץ מטען ולא יורה לאחר לפוצצו, כל עוד נמצא אדם בשטח הסכנה.

הרחקת בני אדם משטח הסכנה

89. בעת סערה מלווה רעמים, ברקים או אבק, או אם יש יסוד להניח שסערה כזו עלולה לבוא, תופסק כל פעולת פיצוץ; חומרי הנפץ שטרם הוכנסו לקדח יחוזרו למחסן או לספק, ויחולו הוראות תקנה 14.

הפסקת עבודה בעת סערה

90. (א) נערך פיצוץ בשטח בנוי, ישתמשו בנפצי השהייה ותוגבל כמות חמרי הנפץ, למניעת זעזועי קרקע והדף אוויר העלולים להזיק למבנים או לבנינים וכן למניעת העפתן של רגמות; בנוסף לכך, יכוסה שטח הקדחים באופן שתימנע העפת רגמות ופגיעה בנפש וברכוש.

אמצעים למניעת פגיעות

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי מפקח העבודה האזורי, בהתחשב בתנאים המיוחדים של השטח –

(1) לפטור מן החובה להשתמש בנפצי השהייה או לכסות את שטח הקדחים או משתי החובות;

(2) לדרוש קיום החובות כאמור במרחק העולה על 300 מטרים משטח שיש בו מבנים או בנינים,

והכל בהתאם לתנאי ההיתר.

(ג) במקומות מסוימים רשאי מפקח העבודה האזורי לדרוש, כתנאי מוקדם להוצאת ההיתר, עריכת מדידות סייסמיות לשם קביעת כמויות חומרי נפץ מרביות, בהתחשב ברמה המותרת של זעזועי קרקע.

91. לא יטפלו בפעולת פיצוץ אלא אלה הנקובים בתקנה 13 ולפי הוראותיה.

המורשים בטיפול

92. (א) לא יועבד אדם ולא יעבוד כאשר הוא בודד בשטח הפיצוץ.

איסור עבודת אדם בודד

(ב) לא ייחשב אדם כעובד בודד, אם הוא נמצא בטווח ראייה של עובד אחר הנמצא סמוך לאותו מקום.

93. (א) בסמוך לזמן ביצוע הפיצוץ, יציב הממונה על הפיצוצים על גבול שטח הסכנה שומרים במספר מספיק, וכל אחד מהם יצוייד בדגל אדום.

הצבת שומרים וחובותיהם

(ב) שומר שהוצב כאמור בתקנת משנה (א) חייב –

(1) להניף את הדגל שניתן לו;

(2) להזהיר בני אדם ולמנוע מהם את הכניסה לשטח הסכנה;

(3) להשמיע אות אזהרה או אות ארגעה, הכל כפי שיוורה לו הממונה על הפיצוצים;

(4) להישאר על משמרתו עד שיינתן אות הארגעה.

94. אין תנאי השטח מאפשרים שדה ראייה חפשי בין הממונה על הפיצוצים או המפוצץ המקצועי (בתקנה זו - מפעיל הפיצוץ) ובין השומרים שהוצבו על גבול שטח הסכנה, יצויידו מפעיל הפיצוץ והשומרים במכשירי קשר אלחוטיים, ולא יופעל הפיצוץ אלא לאחר שמפעיל הפיצוץ קיבל הודעות בקשר מכל השומרים כאמור, כי לא מצוי אדם בשטח הסכנה.
95. (א) סמוך להתחלת הפיצוץ ישמיעו השומרים לפי הוראות הממונה על הפיצוצים אותות אזהרה, שיישמעו בכל שטח הסכנה וסמוך לגבולותיו.
- (ב) משניתנו אותות האזהרה, יסתתר כל אדם הנמצא בשטח הסכנה במקום מחסה בטוח או יתרחק משטח הסכנה.
- (ג) בזמן שבין מתן אותות האזהרה ואותות הארגעה, חייב כל אדם בשטח הסכנה למלא אחר הוראות הממונה על הפיצוצים, המפוצץ המקצועי והשומרים, הנוגעות לתנועה בשטח הסכנה וסמוך לגבולותיו.
96. כשנוכח הממונה על הפיצוצים לדעת שאין עוד אדם בשטח הסכנה, יתן, סמוך ככל האפשר למועד הפיצוץ, סימן שמתחילים בפיצוץ.
97. לא יינתן אות ארגעה אלא לאחר שהממונה על הפיצוצים יודא שלא קיימת סכנה כלשהי.
98. לא יבצעו בעת ובעונה אחת פיצוץ באמצעות פתיל בטיחות ופיצוץ בחשמל.
99. (א) היה ממונה על פיצוצים סבור שחומר נפץ מסויים לקוי, חייב הוא להרחיקו ולהשמידו בדרך בטוחה או להוציאו מהאתר למקום שעליו הורה מפקח העבודה.
- (ב) גילה מפקח עבודה שחומר נפץ מסויים לקוי, רשאי הוא להורות שחומר הנפץ יורחק ויושמד או יועבר למקום שעליו הורה.
- (ג) השמדת חומר נפץ לקוי תיעשה בדרך בטוחה, בהתאם להוראות פרק ו', ובמקום שהתפוצצותו לא תוכל לפגוע באדם או לגרום נזק לרכוש.
100. נותרו חומרי נפץ שהובאו לצורך שימוש יומי שלא השתמשו בהם מסיבה כלשהי ולא קיים מחסן לאחסנם, ישמידו אותם בהתאם לתנאים שבתקנה 99(ג) והדבר יירשם ביומן הפיצוצים.
101. בעבודות הנעשות במשמרות, חייב הממונה על הפיצוצים למסור, בכתב, לזה הבא במקומו במשמרת הבאה, את כל המידע הקשור בפיצוצים במשמרת שהסתיימה ובהשלכותיהם האפשריות על המשך העבודה, למניעת הסיכונים שבהם.
- סימן משנה ב': פיצוץ בחשמל
102. לא ייערך פיצוץ בחשמל בשטח הנמצא מתחת לקו חשמל מתח גבוה, בקרבת תחנת שידור של רדיו, טלוויזיה, מכ"ם או בכל מקום שיש יסוד להניח שישנה אפשרות של קיום זרמים מושרים, אלא אם כן תחילה נבדקו השטח או המקום בידי אדם בעל הכשרה מתאימה, המשתמש במכשירים נאותים או באמצעים אחרים, כדי לגלות שלא קיימים זרמים מושרים העלולים להפעיל את הפיצוץ באופן בלתי מבוקר.
103. העלתה בדיקה שנערכה לפי תקנה 102 כי נמצא בשטח זרם מושרה שעוצמתו עולה על 0.06 אמפר, לא ייערך בשטח פיצוץ בחשמל.
104. לא ייערך פיצוץ בחשמל במקום שבו יש יסוד להניח קיומם של זרמים תועים, אלא לאחר שנמדדו הזרמים התועים במכשיר נאות וננקטו אמצעים נאותים למניעת הפעלתו המקרית של המעגל החשמלי של הפיצוץ או של כל נפץ בודד בנפרד.
105. לא ייערך פיצוץ בחשמל בקרבת קו חשמל עילי או מתחתיו, מקום שקיימת האפשרות שמכוח הפיצוץ יועף תיל העלול לבוא במגע עם קו החשמל העילי, אלא אם כן חורי הפיצוץ כוסו בכיסוי מתאים.
106. בפיצוץ אחד יהיו כל הנפצים החשמליים מתוצרת אותו יצרן ומטיפוס אחד, ולא יילקח לשימוש נפץ שאינו מזוהה.

שימוש במכשירי קשר אלחוטיים

אותות אזהרה וארגעה

אות סכנה

אות ארגעה

איסור פיצוץ מעורב

חומר נפץ לקוי והשמדתו

הרחקת והשמדת שאריות

עבודה במשמרות

בדיקות זרמים מושרים

איסור פיצוץ בחשמל

מניעת הפעלה מזרם תועה

קרבת קווי-חשמל

שימוש בנפצים תואמים

107. (א) הזרם שיסופק לפיצוץ יהיה בעוצמה מספקת ובהתאם להמלצת יצרן מכשיר הפיצוץ המספק את הזרם.
- (ב) לא יחברו למכשיר פיצוץ בבת אחת נפצים, במספר העולה על יכולתו של המכשיר לפוצצם.
108. (א) המעגל החשמלי יהיה עשוי לכל אורכו משני תילים שבידודם טוב האחד כלפי השני וכן כל אחד מהם כלפי האדמה.
- (ב) התילים האמורים לא יבואו במגע עם מוליך חשמל אחר, צנרת מסוג כלשהו או מסילת ברזל.
- (ג) תיל חיבור יהיה תמיד מוליך יחיד, מבודד כהלכה ובעל מוליכות חשמלית מספקת.
109. מעגל הפיצוץ לא יוארק בנקודה כלשהי, וכל קטע גלוי, כגון מקום חיבור התילים, לא יורשה לבוא במגע עם הקרקע, שלוליות מים או שמן, ויבודד חשמלית.
110. כשפיצוץ ניזון מרשת החשמל, יותקנו במעגל הפיצוץ, בנוסף למתג הפיצוץ, מפסק בטיחות או מפסקי בטיחות שלא יוארקו.
111. (א) בפיצוץ הניזון מרשת החשמל לא ישתמשו במתח העולה על 500 וולט, ובמעגל הפיצוץ יותקן מפסק זרם ראשי מיוחד אשר בד בבד עם הניתוק ממקור הזרם מקצר אוטומטית את מעגל תילי ההזנה; המפסק הראשי יוחזק תמיד, פרט לרגע הפיצוץ, כשהוא במצב מופסק וינעל במנועול שמפתחותיו יישמרו בידי הממונה על הפיצוצים או בידי המפוצץ המקצועי.
- (ב) בפיצוץ באמצעות מכשיר פיצוץ יוחזק המכשיר סגור ונעול, פרט לרגע הפיצוץ או בשעת בדיקתו, והמפתחות יישמרו בידי הממונה על הפיצוצים או בידי המפוצץ המקצועי; היה מכשיר הפיצוץ מצויד בידית הפעלה הניתנת להפרדה ממנו, די שזו תישמר בידי הממונה על הפיצוצים או בידי המפוצץ המקצועי.
112. (א) מכשיר פיצוץ יוחזק במקום יבש, יעילותו תיבדק תקופתית ולא יילקח לשימוש אלא אם כן הוא במצב תקין ומסוגל לספק את עוצמת הזרם הדרושה לפיצוץ, בהתאם להוראות היצרן.
- (ב) כל מכשירי הפיצוץ יהיו ברשותו של הממונה על הפיצוצים או של המפוצץ המקצועי, ולא יורשה אדם אחר לחבר מכשיר פיצוץ לתיל הזנה.
113. (א) כל נפץ חשמלי ייבדק בנפרד לפני השימוש בו, לענין התנגדותו החשמלית, באמצעות אוממטר מיוחד המיועד למטרה זו, שאושר לשימוש בידי מפקח העבודה הראשי.
- (ב) מיד עם סיום הבדיקה יקוצרו חשמלית תילי הנפץ על ידי שזירתם האחד בשני, ותילי הנפץ לא יופרדו עד לרגע חיבורם לתילי החיבור.
- (ג) תיבדק ההמשכיות וההתנגדות החשמלית של מעגל הפיצוץ, על ידי אוממטר כאמור, לפני חיבורו של המעגל למקור הזרם או למכשיר הפיצוץ.
114. בהתקנת מעגל הפיצוץ יתחילו תמיד בחיבור מכיוון הקדחים הטעונים וימשיכו ויתקדמו לכיוון מקור אספקת הזרם; בכל נסיבות שהן יהיה סדר החיבור כלהלן:
- (1) תילי הנפץ לתילי החיבור;
 - (2) תילי החיבור לתילי ההזנה;
 - (3) תילי ההזנה למפסק הבטיחות או מכשיר הפיצוץ;
 - (4) מפסק הבטיחות למתג הפיצוץ;
 - (5) מתג הפיצוץ למפסק הראשי.
115. (א) תילי ההזנה יוחזקו מקוצרים חשמלית ולא יחוברו למקור הזרם עד לרגע הפיצוץ.
- (ב) עם ביצוע הפיצוץ או נסיון הפיצוץ, ינותקו מיד התילים ממקור הזרם, יקוצרו חשמלית ויבודדו מפני זרמים חיצוניים.
116. (א) הפיצוץ ייעשה על ידי הפעלת מכשיר הפיצוץ או הפעלת מתג הפיצוץ.

הבטחת עוצמת הזרם

שימוש בתילים מבודדים

איסור הארקה

מפסק בטיחות

נעילת מקור הזרם

אחזקת מכשיר פיצוץ

בדיקת נפצים ומעגל פיצוץ

סדר חיבור המעגל

קיצור וניתוק תילי ההזנה

ביצוע הפיצוץ

(ב) ההפעלה האמורה לא תיעשה אלא ממקלט בטוח או מחוץ לשטח הסכנה, כפי שקבע הממונה על הפיצוצים, אך לא פחות מ-200 מטרים ממקום הפיצוץ.

סימן משנה ג': פיצוץ בפתיל בטיחות

117. לא ייעשה פיצוץ בפתיל בטיחות אלא במקום שבו השימוש בנפצים חשמליים מסוכן מחמת הימצאות זרמי חשמל מושרים, תועים או חשמל סטטי.

הגבלת השימוש
בפתיל בטיחות

118. לא ישתמשו בפתיל בטיחות לשם פיצוץ אלא אם כן –

פתיל כשיר לשימוש

(1) זמן הבעירה של הפתיל נבדק בטרם נלקח הגליל לשימוש;

(2) הבדיקה נעשתה על ידי הצתת קטע פתיל באורך של מטר אחד באוויר הפתוח, ומדידת אורך זמן בעירתו;

(3) זמן הבעירה של הקטע האמור בין 90 ל-110 שניות.

119. לא ישתמשו בפתיל בטיחות רטוב, ספוג שמן, מפותל, מעוך, מעוקל או שיש בו פגם אחר כלשהו המשפיע, או עלול להשפיע, על קצב בעירתו.

איסור השימוש
בפתיל פגום

120. (א) הנפץ יהודק לפתיל הבטיחות, בעזרת צבת הידוק או מכונת הידוק מיוחדים ומיועדים לפעולה זו.

חיבור הפתיל לנפץ

(ב) לא יחובר פתיל בטיחות לנפץ במחסן או בקירבת אש גלויה, זרם חשמל או מקור הצתה אחר.

121. לא יחברו פתילי בטיחות לנפצים, אלא במספר הדרוש לפעולת הפיצוץ שעומדים לבצע.

מספר הנפצים
המחוברים

122. (א) אורך פתיל הבטיחות ייקבע בהתחשב במרחק ובאופי המסלול שעל המפוצץ המקצועי לעשות לאחר ההצתה, כדי להספיק ולהגיע למקום בטוח שמחוץ לשטח הסכנה.

אורך מזערי של פתיל

(ב) אורך פתיל הבטיחות לא יפחת מ-120 ס"מ כשמציתים פתיל אחד, ותוספת של 20 ס"מ לכל פתיל נוסף, ובלבד שכל הפתילים שבשלשלת התפוצצות אחת יהיו שווים באורכם, לפי הארוך.

123. בשלשלת התפוצצות אחת בפתיל בטיחות לא יעלה מספר ההצתות על חמש אלא אם כן מפקח עבודה אזורי אישר, בכתב, מספר גדול יותר, ובתנאים ובסייגים שקבע באישורו.

הגבלת מספר
ההצתות

124. לא יוצת פתיל בטיחות אלא באמצעות אבזר הצתה מיוחד שנועד למטרה זו, כגון חבל הצתה או גפרורי הצתה לפתיל.

הצתה באמצעים
מיוחדים

125. (א) בהצתה של יותר מפתיל בטיחות אחד, יספרו הממונה על הפיצוצים והמפוצץ המקצועי, בדייקנות, את מספר הקדחים שנטענו ושעומדים לפוצצם.

ספירת קדחים
והתפוצצות

(ב) בעת הצתה כאמור בתקנת משנה (א), יהיו הממונה על הפיצוצים והמפוצץ המקצועי מצויים סמוך למקום במקלט או על גבול שטח הסכנה, באופן שכל אחד מהם יוכל לספור בנפרד את מספר ההתפוצצויות ששמע, ובאין התאמה בין המספרים יראו את המספר הקטן כנכון, ואת ההפרש בין מספר ההתפוצצויות לבין הקדחים שעמדו לפוצצם יראו כאיור.

סימן משנה ד': פיצוץ בפתיל רועם

126. ההעברה, האחסנה והטיפול בפתיל רועם ייעשו בזהירות וייתחסו לפתיל רועם כאל חומר נפץ.

טיפול בפתיל רועם

127. בשעת הטיפול בפתיל רועם יינקטו כל האמצעים הדרושים למניעת קריעתו, סדיקת מעטתו או עשיית שינוי כלשהו בליבתו, על ידי זעזוע, מתיחה, פיתול או כיפוף בקשת בעלת רדיוס קטן.

מניעת נזק לפתיל

128. (א) קווי הפתיל הרועם, הראשיים והמשניים, יהיו חופשיים מהצטלבויות, מפיתולים וכיפופים חדים, פרט לאותם כיפופים לחיבורם של הקווים המשניים אל הקווים הראשיים.

איסור לולאות
וכיפופים

(ב) לא ייעשו חיבורים בפתיל רועם בכיוון הנוגד את התקדמות ההתפוצצות.

129. חיבור שני קצוות פתיל רועם ייעשה על ידי קשר מתאים ובלבד שלא השתמשו בפתיל

חיבורי קצוות פתיל

חיבור פתיל לנפץ	מחובר בתוך הקדח. 130. (א) חיבור פתיל רועם לנפץ ייעשה על ידי הידוק בסרט הדבקה או קשירתו היטב של הנפץ לפתיל, כך שקצהו של הנפץ המכיל את חומר הנפץ יהיה מופנה באותו הכיוון שעל ההתפוצצות להתקדם בו.
בדיקת חיבורים	(ב) חיבור פתיל רועם לנפץ השהיה לפתיל רועם (Relay) ייעשה על ידי הידוק בעזרת צבת הידוק מיוחדת, אלא אם כן הנפץ מצוייד בהתקן חיבור מיוחד. (ג) משמש נפץ השהיה לפתיל רועם למטרת השהיה בין החורים, יחוברו הנפצים האמורים אל הקווים הראשיים. 131. חיבורים בפתיל הרועם ייבדקו היטב לפני הפיצוץ.
הבטחת הפתיל הרועם	132. פתיל רועם יכלוט 0.5 מטר לפחות מעבר לשפת הקדח, יימתח, יובטח מפני נפילתו לתוך הקדח ויוחזק במקום שבו לא יפריע לפעולות הטעינה ולא יבוא במגע עם חומר נפץ קרוב.
בדיקת שלמות פתיל רועם שימוש בשני פתילים או יותר	133. שלמות פתיל רועם תיבדק לפני שמתחילים בהחדרתו לקדח. 134. (א) בקדחים עמוקים הטעונים במספר תחלים המופרדים זה מזה על ידי סיפונים, יש להשתמש בשני פתילים רועמים או יותר. (ב) הפתילים שבקדח יחוברו לקו הראשי או לנפץ כך שיפעלו בו-זמנית.
כיסוי הפתיל בשטח בנוי	135. בשטח בנוי יכוסה פתיל רועם בחול טבעי, או בחול מגרסה דק, בשכבה שעוביה 30 ס"מ לפחות כדי למנוע הדף אוויר, אלא אם כן הפתיל הרועם קבור בתוך חומר הסתימה.
המתנה לפני ביקורת	סימן ה': בדיקות לאחר פיצוץ 136. לאחר פיצוץ או נסיון פיצוץ, לא ייכנס אדם לשטח הפיצוץ לשם עריכת ביקורת לפני שחלפו 5 דקות לפחות מהפיצוץ, אם נעשה בפתיל רועם או חשמל, ו-15 דקות לפחות, אם נעשה בפתיל בטחון.
איסור כניסה לפני ארגעה	137. לא ייכנס אדם לאחר פיצוץ או נסיון פיצוץ לשטח הסכנה לפני שניתן אות הארגעה, אלא אם כן הורשה בידי הממונה על הפיצוצים לעשות כן.
עשן וגזים	138. (א) נעשה הפיצוץ במקום שבו עשן או גזים אינם מתפזרים מיד, לא ייכנס אדם לאותו מקום, אלא ברשות הממונה על הפיצוצים. (ב) הממונה על הפיצוצים לא יתן רשות כאמור, אלא לאחר שנוכח לדעת שכל העשן והגזים נמוגו, וכי לנכנס לא נשקפת עוד סכנה.
חומר נפץ שלא התפוצץ	139. הממונה על הפיצוצים יערוך בדיקה מדוקדקת בשטח אחר נפצים ותרמילי חומר נפץ שלא התפוצצו, ואלה שיימצאו ייאספו בזהירות ויושמדו בהתאם להוראות תקנות אלה.
חשש איור	140. סבור אדם שגילה איור, או שלדעתו, בהסתמך על ספירת ההתפוצצויות, נמצא בשטח איור, ימסור על כך מיד לממונה על הפיצוצים.
דיגול איור ושמירתו	141. גילה הממונה על הפיצוצים איור, הוא יקבע את מקומו, יסמנו בדגל אדום ויציב שומר שימנע גישת אדם לשטח הפיצוץ, ולא יעזוב לפני כן את השטח.
הרחקת חומר רופף	142. הממונה על הפיצוצים ידאג כי יסולקו כל אבן וכל אדמה תלויה ורופפת, בטרם תיעשה כל עבודה אחרת.
רישום ביומן הפיצוצים המתנה לאחר איור	סימן ו': הטיפול באיור 143. הממונה על הפיצוצים ירשום כל איור ופרטיו ביומן הפיצוצים שהוא מנהל לפי תקנה 86. 144. קיימים איור אחד או יותר, או קיים ספק שאמנם כל המטענים התפוצצו, לא ייכנס אדם לשטח הסכנה – (1) בפיצוץ באמצעות חשמל - עד עבור 5 דקות מרגע שנותקו התילים ממקור הכוח

החשמלי;

(2) בפיצוץ באמצעות פתיל בטיחות - עד עבור 30 דקות מרגע שנשמעה ההתפוצצות האחרונה או שציפו להתפוצצות.

145. משנמצא איור, יפעל הממונה על הפיצוצים כאמור בתקנה 141 וינקוט אמצעים כדי להבטיח שכל העובדים יורחקו משטח הפיצוץ.

הרחקת אנשים

146. לא תותר עבודת קדיחה, חפירה וכיוצא באלה בשטח, כל עוד לא פוצצו כל האיורים או שהממונה על הפיצוצים אישר שמותר לבצע עבודות כאמור.

איסור עבודה כשיש איורים

147. משנתגלה איור, לא תיעשה בשטח כל עבודה פרט לזו הדרושה לשם סילוק סכנתו, ורק אותם האנשים הדרושים לעבודה זו יימצאו בשטח הפיצוץ.

הגבלת עבודה כשנתגלה איור

148. הטיפול באיור ייעשה בידי אותו ממונה על הפיצוצים שטען את הקדחים ופוצץ את המטען, או על ידי המפוצץ המקצועי בהדרכתו ובהשגחתו הישירה של הממונה על הפיצוצים האמור, אלא אם כן העבודה נעשית במשמרות.

הטיפול באיור

149. (א) נוצר האיור בפיצוץ באמצעות חשמל והגורם היה מוליך קרוע, מגע גרוע או קצר חשמלי, יהיה הטיפול באיור לפי הסדר הבא:

נסיון לפוצץ איור

(1) ינותקו המוליכים הראשיים ויקוצרו;

(2) יינעל מקור הזרם;

(3) הליקוי יתגלה ויתוקן;

(4) המעגל יחובר מחדש ויבדק;

(5) ייעשה נסיון לפוצץ שוב את המטען.

(ב) נוצר האיור בפיצוץ בפתיל בטיחות, יהיה הטיפול באיור לפי הסדר הבא:

(1) תיערך בדיקה וביקורת ראייה של הפתיל או הפתילים;

(2) הליקוי או הליקויים יתוקנו;

(3) ייעשה נסיון לפוצץ שוב המטען.

150. איור יופעל מחדש כמפורט להלן:

חיסול איור על ידי הפעלה מחדש

(1) נתגלו בחלקו העליון תילי נפץ - ייבדק הנפץ ואם הוא תקין יחובר למקור הזרם ויופעל;

(2) נתגלה בחלקו העליון פתיל רועם - יחובר אליו נפץ חדש ויופעל;

(3) לא נתגלו בחלקו העליון תילי נפץ או פתיל רועם - יופעל מחדש לאחר הוצאת הסתימה בשיטה בטוחה, על ידי הכנסת נפץ חדש בצמוד או בקרבת חומר הנפץ או הפתיל הרועם.

151. על אף האמור בתקנה 150, כשיטה אחרת אינה בת-ביצוע, יכול שהאיור יחוסל בשיטה דלקמן:

חיסול באמצעות קידוח נוסף

(1) לפי הוראותיו של הממונה על הפיצוצים, יקדחו במקביל לאיור קדח חדש שיהיה במרחק בטוח ומתאים לקוטר הקדח של האיור;

(2) הקדח החדש שנקדח יוטען בצורה מתאימה ויפוצץ.

152. (א) הממונה על הפיצוצים יודיע למפקח העבודה האזורי מיד על כל איור שלדעתו –

הוראות למקרים מיוחדים

(1) שיטות החיסול המפורטות בסימן זה אינן מתאימות לו מסיבה כלשהי, או שקיים ספק לגביהן;

(2) קיים ספק באשר לשיטה או אמצעי בטיחות שיש לנקוט בהם בחיסולו.

(ב) מפקח העבודה האזורי ינחה את הממונה על הפיצוצים בדבר השיטה הקבילה או השיטות הקבילות לחיסול האיור בנסיבות המיוחדות, או יפנה אותו למומחה מתאים כדי שזה יורה על שיטת הטיפול הבטוחה ביותר.

(ג) עד למועד פיצוצו של איור כאמור בתקנת משנה (א), ינהגו בהתאם להוראות תקנה

141.

פרק ו': השמדת חומרי נפץ

סימן א': כללי

153. חומרי נפץ, פתילים או נפצים פגומים או שתוקפם לשימוש פג, או שנשארו בשטח מאיורים, או שנשארו בתום יום עבודה כשאין אפשרות לאחסנם, יושמדו בידי הממונה על הפיצוצים, בידיעת בעל ההיתר.

חובת השמדת חומרי נפץ

154. (א) לא ישתמשו בחומר נפץ פגום.

איסור שימוש בחומר נפץ פגום

(ב) בלי לפגוע בכלליות האמור בתקנת משנה (א), לא ישתמשו בחומר נפץ –

(1) מסוג 1 כשהוא קפוא, אלא לאחר שהפשירוהו בכלי קיבול מתאים הנתון בכלי שני שבו מים חמים, ובלבד שהכלי אשר בו המים החמים יהיה מרוחק כראוי ממקור החום;

(2) מסוג 1 אשר על עטיפתו נראים כתמים, אלא אם כן נבדק תחילה בידי הממונה על הפיצוצים, בנוכחות מופצץ מקצועי, ונמצא כשיר לשימוש;

(3) מסוג 2 כשהוא רטוב;

(4) מסוג 3 או 4, אם כתוצאה מרטיבות או מכל סיבה אחרת היה לגוש.

155. השמדת חומרי נפץ תיעשה בידי ממונה על פיצוצים או בידי מופצץ מקצועי, בהשגחתו הישירה של הממונה על הפיצוצים.

השמדה בידי ממונה על פיצוצים

156. (א) השמדת חומר נפץ תירשם בדו"ח מיוחד אשר יכלול –

חובת רישום חומר נפץ מושמד

(1) סוגים וכמויות חומרי נפץ או פתילים או נפצים אשר הושמדו;

(2) סיבות ההשמדה;

(3) תיאור עבודות ההשמדה וציון האירועים החריגים שהיו במהלכן.

(ב) הדו"ח יהיה חתום בידי הממונה על הפיצוצים ובעל ההיתר, ויהווה אסמכתא להפחתת הכמות המושמדת מרשימת המלאי שבמחסן; הפעולות יירשמו ביומן הפיצוצים ובפנקס המחסן, לפי הענין.

157. חומר נפץ יושמד רק באור יום ובתנאי ראות טובים.

תנאי ראות

158. עבודות ההשמדה יבוצעו תוך כדי הקפדה על תנאים אלה:

תנאים לביצוע עבודות ההשמדה

(1) מקום ההשמדה בפיצוץ או בשריפה יהיה במרחק המבטיח מפני גרימת פגיעות בנפש או ברכוש כתוצאה מהעפת רגמות או מהדף אוויר, לפי קביעת הממונה על הפיצוצים, בהתאם לכמות המרבית של חומר נפץ המושמד בבת אחת, ובכל מקרה לא יפחת מ-300 מטרים ממקום ישוב, מדרכים, כבישים ומסילות ברזל, ממבנים ובניינים וממקומות עבודה;

(2) על אזור ההשמדה תופקד שמירה שתמנע כניסת בני אדם לשטח הסכנה, כל עוד מבצעים שם עבודות ההשמדה;

(3) מקום ההשמדה ייקבע בשטח חול או חרסית; השטח ינוקה תחילה מאבנים וסלעים;

(4) הבאת חומרי הנפץ למקום ההשמדה תיעשה סמוך, ככל האפשר, לזמן ביצוע עבודות ההשמדה.

159. חומרי נפץ, פתילים ונפצים יושמדו באחת השיטות המפורטות להלן:

שיטת ההשמדה של חומרי נפץ

(1) פיצוץ;

(2) שריפה;

(3) המסה במים;

(4) הטבעה.

סימן ב': השמדה בפיצוץ

160. מותר להשמיד בפיצוץ חומרי נפץ שניתן עדיין להפעילם בעזרת נפץ, וכן נפצים רגילים וחשמליים ופתיל רועם. חומרי נפץ שמותר להשמידם בפיצוץ
161. השמדת חומרי נפץ בפיצוץ תיעשה בהפעלה חשמלית, ורק במקרים מיוחדים, ובאישור של מפקח העבודה האזורי, היא תיעשה בשימוש בפתיל בטיחות. הפעלה בחשמל
162. ההשמדה בפיצוץ תיעשה בתוך בור שעומקו מטר אחד לפחות; תחתית הבור תהיה מפולסת ומרופדת בשכבת חרסית או חול, בעובי של 20 ס"מ לפחות. השמדה בתוך בור
163. הפעלת הפיצוץ תיעשה ממקום מחסה, הנמצא במרחק של 200 מטרים לפחות מהבור להשמדה או במרחק גדול יותר מחוץ לשטח הסכנה. הפעלת הפיצוץ להשמדה
164. (א) כמות חומרי הנפץ המותרת להשמדה בפיצוץ אחד לא תעלה על 10 ק"ג; במקרים מיוחדים ובאישורו בכתב של בעל ההיתר, מותר יהיה להשמיד כמות עד 50 ק"ג בבת אחת; כמויות גדולות יותר, מותר יהיה להשמיד רק באישורו של מפקח העבודה האזורי. הגבלת הכמות ושימוש בתחל מחומר תקין
- (ב) חומר הנפץ המיועד להשמדה, יופעל באמצעות תחל המורכב מאצבע של חומר נפץ תקין ובתוכו נפץ חשמלי תקין.
165. כדי למנוע פיזור הנפצים העומדים להשמדה, יקשרו אותם היטב יחד; קבוצת הנפצים הקשורה כך, תופעל באמצעות תחל. מניעת פיזור נפצים
166. חומר נפץ שהוכן להשמדה בתוך בור, יכוסה בשכבת אדמה או חול כדי למנוע הדף אוויר והעפת רסיסים. כיסוי חומרי הנפץ
167. אחרי כל פעולת השמדה ייבדקו הבור והשטח מסביבו, ברדיוס של 10 מטרים לפחות, כדי לוודא שלא נשארו חומרי נפץ או נפצים שלא התפוצצו. בדיקת השטח לאחר ההשמדה
168. חומרי נפץ או נפצים שלא הושמדו אחרי הפיצוץ, מותר להשמידם בפעולה נוספת, באותה שיטה. השמדה חוזרת

סימן ג': השמדה בשריפה

169. בשריפה יכול שיושמדו חומרי נפץ אשר כושר הפיצוץ שלהם אבד, או חומרי נפץ המסוגלים עדיין להתפוצץ, אך אין בהם סיכון של הפיכת הבעירה לפיצוץ, ואולם אין להשמיד בשריפה נפצים ופתיל רועם. חומרי נפץ שמותר להשמידם בשריפה
170. השמדת חומרי נפץ או פתילים בשריפה תיעשה במדורות עשויות משכבת עצים, לוחות ונסורת עץ ברוחב של 30 עד 50 ס"מ, שעליהם מסדרים שכבת חומרי נפץ שעוביה לא יעלה על 10 ס"מ; אורך המדורה יהיה בהתאם לכמות שעומדים להשמיד בשריפה במדורה אחת; מותר לשרוף עד 3 מדורות בבת-אחת, שהמרחק ביניהן לא יפחת מ-5 מטרים. שיטת השריפה
171. לא ישרפו באותה מדורה חומרי נפץ שונים או פתילי בטחון או חומרי נפץ ופתילים ביחד. איסור שריפה מעורבת
172. לא יושמדו חומרי נפץ או פתילים בשריפה במדורה אחת, בכמות העולה על 10 ק"ג. כמות מותרת
173. מדורה תוצת בעזרת שביל העשוי מחומר שמתלקח בקלות כגון: נייר או נסורת עץ ספוגת נפט; אורך השביל יהיה 5 מטרים לפחות והוא יסודר ויוצת עם כיוון הרוח. הצתת מדורה
174. לפני הצתת השביל כל העובדים יעזבו את שטח הסכנה; מיד לאחר ההצתה יסוג הממונה על הפיצוצים או המפוצץ המקצועי למקום מקלט, במרחק של 200 מטרים לפחות מהמדורות. עזיבת אזור הסכנה
175. אין להשמיד חומרי נפץ בשריפה כשהם באריזה; האריזות יישרפו בנפרד מחומרי הנפץ; לפני שריפת כל מנה של חומרי נפץ, יש לוודא שלא נמצאים בה נפצים. איסור שריפת חומרי נפץ ארוזים
176. לאחר הסיום המשוער של השריפה, יבדוק הממונה על הפיצוצים את שטח השריפה כדי בדיקה לאחר השריפה

לוודא שלא נשארו שאריות של חומרי נפץ שלא נשרפו; הבדיקה תיערך רק לאחר שהוא בטוח שהאש כבתה ולאחר המתנה נוספת של 30 דקות.

177. חומרי נפץ או פתילים שנשארו לאחר השריפה, ייאספו ויישרפו בשריפה הבאה.

השמדת שאריות חומרים מהשריפה מקום המדורות

178. לא ישתמשו לשריפה נוספת במקום שבו היתה קודם מדורה והמדורה הבאה תמוקם במרחק של 5 מטרים לפחות מהמדורה הקודמת; אפשר להשתמש במקום המדורה הקודמת רק לאחר שנוקה ביסודיות מאפר ושאריות שריפה ועברו 24 שעות לפחות מהשריפה הקודמת.

סימן ד': השמדה בהמסה

179. בהמסה מותר להשמיד רק חומרי נפץ שאינם עמידים במים, כגון חומרי נפץ אבקתיים על בסיס אמוניום ניטרט ואבקות שריפה.

חומרי נפץ שמותר להשמיד בהמסה

180. ההשמדה בהמסה תיעשה במכלים או חביות שבהם מצויים מים בכמות מספקת; אצבעות יפורקו מהאריזה שלהם והחומר יוכנס למים; התמיסה שנוצרת בחבית תישפך בתוך בור שנחצב למטרה זו.

שיטת ההשמדה בהמסה

181. שאריות חומרי נפץ מוצקות שלא נמסו ביחד עם ניירות מאריזת חומרי הנפץ וכן אצבעות - יישרפו.

שריפת שאריות

סימן ה': השמדה בהטבעה

182. בהטבעה מותר להשמיד חומרי נפץ עמידים במים ששריפתם כרוכה בסיכון רב מחמת טיב החומר או הכמות העומדת להשמדה.

חומרי נפץ שמותר להשמיד בהטבעה

183. השמדת חומרי נפץ בהטבעה תיעשה אך ורק בים הפתוח, במרחק של 3 קילומטרים לפחות מהחוף.

מקום ההשמדה

184. יינקטו אמצעים מתאימים כדי להבטיח שחומרי הנפץ המושמדים בהטבעה יגיעו לתחתית הים ויישארו בה.

הבטחת ההטבעה

פרק ז': שימוש בחומרי נפץ למטרות שונות

סימן א': הריסת מבנים

185. עבודת הריסה של מבנה באמצעות פיצוץ לא תיעשה אלא בהתאם לכל דין לפי תכנית שתכלול בין היתר:

תכנית הריסה

(1) מפה של אזור המבנה וסביבתו הקרובה וקביעת כיוון הפלתו של המבנה ואזור העפת הרסיסים;

(2) תכנית שתכלול את הצנרת והאינסטלציות המצויות במבנה, בתשתיתו ובסביבתו הקרובה;

(3) תכנית המבנה העומד להריסה;

(4) תכנית מפורטת של המטענים, גודלם, מיקומם, סדר הפעלתם וכיוון הפלת המבנה;

(5) קביעת אמצעי חירום שיינקטו במקרה של הפלה חלקית או לא מושלמת של המבנה;

(6) קביעת אמצעי בטיחות ספציפיים למניעת פגיעה באדם או ברכוש.

186. (א) בהריסת מבנה בשטח בנוי אסור להשתמש במטענים גלויים, אלא במטענים הנתונים בתוך חורים וקדחים.

איסור פיצוץ גלוי

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי מפקח עבודה אזורי להתיר השימוש במטענים גלויים, לפי נסיבות הענין.

187. בהפעלת מטענים לצורך הריסת מבנים, אין להשתמש בנפצים רגילים ובפתיל בטחון.

איסור שימוש בנפצים רגילים ובפתיל בטחון

188. בשימוש בנפצים חשמליים לצורך הריסת מבנים, ינותק זרם החשמל בכל הבנין העומד להריסה, בטרם החלו בעבודות הטעינה, ובכל מקרה ינותק זרם החשמל לפני הפיצוץ.	ניתוק זרם החשמל
189. הפעלת כל מטעני חומרי הנפץ המשמשים להריסת מבנה, תובטח על ידי רשת הפעלה חשמלית כפולה.	רשת הפעלה כפולה
190. אם בעת הקדיחה מתגלים ארובות או חללים אחרים, אין לטעון חומרי נפץ בקדחים ובמקומות אלה.	איסור טעינה בחללים
191. החלק החיצון של המבנה באזור הימצאותם של מטעני חומרי הנפץ, יוגן מפני העפת רגמות וחלקים אחרים, על ידי התקנת כיסוי מגן שגובהו, עוביו ויציבותו יהיו מתאימים לגודל המטענים ולתכונות אלמנט המבנה העומד להריסה; כיסוי המגן כאמור, יהיה בחלקו התחתון במרחק שלא יפחת מ-0.5 מטר מהמבנה ואילו חלקו העליון יכול שישען על המבנה.	הגנה מפני העפת רגמות
192. נמצאים בקרבת המבנה העומד להריסה מבנים רגישים לרעידות, זעזועים או תנודות קרקע, עקב הפלת המבנה, יותקנו, במידת הצורך, אמצעי ריפוד על כל השטח שעליו יופל המבנה.	הגנה על מבנים סמוכים רגישים
193. (א) עם אות האזעקה הראשון, יורחקו מתוך המבנה העומד להריסה העובדים והציבור שבסביבה אל מחוץ לשטח הסכנה, תופסק התנועה ברחובות הסמוכים ותוצב שמירה בגבולות שטח הסכנה; הממונה על הפיצוצים יודא אישית שלא נשארו בני אדם בתוך הבנין ובגבולות שטח הסכנה.	אותות אזעקה
(ב) לאחר אות האזעקה השני, יחבר הממונה על הפיצוצים את קצות מוליכי החשמל הראשיים אל מקור הזרם.	
(ג) מיד לאחר אות האזעקה השלישי יופעל הפיצוץ.	
194. בעת פירוק מבנה שנהרס באמצעות פיצוצים, יהיה נוכח בשטח מופצץ מקצועי, אשר ישגיח על מהלך הפירוק ויוודא שלא נשארו חומרי נפץ שלא התפוצצו.	נוכחות המופצץ בעת פירוק ההריסות
סימן ב': פיצוצים בעבודות יעור	
195. נעשית עבודת פיצוץ של גדמים או עצים ביער בידי מספר קבוצות, יישמר מרחק בטיחות של 500 מטרים לפחות בין הקבוצות השונות; הממונה על הפיצוצים יתאם במדויק את מקום הימצאן של הקבוצות וכיוון תנועתן בשטח.	שמירת מרחק בטיחות בין קבוצות עבודה
196. אין לחזור לקדוח, לחפור או לפוצץ גדמים, בשטח שבו פוצצו גדמים לפני כן.	איסור קידוח חוזר באותו שטח
197. מטעני חומר נפץ אשר הוטענו בקדחים או מחפורות, יסומנו בצורה בולטת לעין, לצורך זיהוי הימצאם.	סימון מטענים לצורך זיהוי
198. הממונה על הפיצוצים אחראי על –	אחריות הממונה על הפיצוצים בעבודות יעור
(1) קביעת כיוון תנועת כל מופצץ מקצועי בעת הפעלת הפיצוץ או הדלקת הפתילים וכן בעת הנסיעה למסתור;	
(2) מתן אותות אזעקה מוכרים המחייבים את צוותי העבודה;	
(3) הדלקת פתילי בקרה כדי לקבוע את הזמן להתחלת הנסיגה למקום המחסה.	
199. פתיל הבקרה חייב להיות קצר ב-85 ס"מ לפחות מפתיל המטען, כאשר העבודה מתבצעת בשטח ישר, וב-100 ס"מ לפחות ממנו כאשר העבודה מתבצעת במדרון או בשטח מלא שיחים ומכשולים אחרים.	אורך פתילי הבקרה
200. בשטח בנוי יבוצעו פיצוצי הגדמים במרחק של 25 מטרים לפחות ממבנים; הפיצוצים יהיו בודדים והמטען ימוקם בקדח או מחפורת בצד המבנה.	פיצוצים בשטח בנוי
201. לאחר פיצוץ סדרה של עצים, הכניסה לשטח לצורך עריכת פיצוצים נוספים אסורה, כל עוד לא נבדק בידי הממונה על הפיצוצים שוידא כי אין עצים תלויים אשר פוצצו אך עדיין לא נפלו, העלולים לסכן בני אדם; הכניסה לשטח תחודש רק לאחר סילוק הסכנה.	בדיקת השטח לאחר פיצוץ

202. אין לבצע עבודות פיצוץ לצורך מניעת התפשטות אש ביער, במרחק של פחות מ-100 מטרים מהלהבה, או פחות מ-10 מטרים מהאש המתפשטת מתחת לשכבה המכסה את הקרקע.

מרחקי בטיחות
ממוקדי אש

סימן ג': פיצוץ תת-ימי

203. (א) נזקקים בפיצוץ תת-ימי לצינור טעינה ממתכת, יהיה זה עשוי ממתכת אל-גצית. (ב) לא ישתמשו בפיצוץ תת-ימי בצינור טעינה שחלקיו עשויים מתכות שונות, בשל חשש היווצרות זרמי חשמל על ידי פעולה גלוונית של המתכות והמים.

צינור טעינה

204. לא ישתמשו בפיצוץ תת-ימי אלא בחומר נפץ, בנפצים ובפתיל רועם עמידים. 205. (א) לא ייערך פיצוץ תת-ימי במרחק קטן מן המרחקים המפורטים בתקנת משנה (ב).

חומרי נפץ, נפצים
ופתילים עמידים
מרחק מכלי שיט
ומבני אדם

(ב) מרחקי בטיחות של השפעת פיצוצים במים, מפורטים להלן:

משקל המטען בק"ג	שוחה או צוללן במטרים	אוויות, רציפים כבלים תת-מימיים ומכשירים אלקטרוניים במטרים	סירות גומי או סירה עם תחתית שטוחה במטרים
1	300	10	10
3	500	25	15
10	700	40	20
50	1000	60	30
100	1500	100	50
300	2000	200	150
1000	3000	350	200

(ג) לפני כל פיצוץ תת-מימי, יודיע עליו בעל ההיתר או הממונה על הפיצוצים, לאלה הנמצאים במים או על גבי כלי שיט החונה או העוגן במרחק ממקום הפיצוץ הקטן מזה המופיע בטבלה שבתקנת משנה (ב), ולא יתחיל בפיצוץ עד שיורחקו לטווח המותר.

206. אחסנת חומר נפץ בכלי שיט לצורך ביצוע פיצוץ תת-מימי והטיפול בו, יהיו בהתאם להוראות תקנות אלה ובשינויים המחוייבים לפי הענין, לפי קביעת מפקח העבודה האזורי.

טיפול ואחסנה בכלי
שיט

207. מקום הפיצוץ התת-מימי יסומן בדגלים אדומים אשר ייקבעו על גבי מצופים.

סימון מקום הפיצוץ

208. הטיפול באיור יהיה בהתאם להוראות סימן ו' בפרק ה', ובשינויים המחוייבים לפי הענין.

טיפול באיור

209. מפקח עבודה אזורי רשאי במקרה מסוים להתיר סטיה מהוראת תקנה 205 אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת לדעתו, ובתנאי שתישמר רמת בטיחות נאותה.

סמכות להתיר סטיה

פרק ח': הוראות מיוחדות לאנ-פו

סימן א': כללי

210. ערכוב חנקת האמוניום בסולר במטרה להפכו לחומר נפץ אנ-פו, יראו כייצור חומר נפץ הטעון היתר לפי סעיף 2 לחוק.

היתר לייצור

211. השימוש באנ-פו כפוף להיתר מאת מפקח עבודה אזורי כאמור בתקנה 2.

היתר לשימוש

סימן ב': אחסון חנקת אמוניום כחומר גלם לייצור אנ-פו

212. חנקת אמוניום לייצור אנ-פו תהיה בצורה גרגרית (Prills) מהסוג המיועד לעבודות פיצוץ, שיוחזק בשקים נאותים, עמידים בפני רטיבות וזיהום.

איכות חנקת אמוניום

213. לא תוחזק חנקת אמוניום אלא במחסן מאושר ובהתאם לתנאי האישור ולפי הוראות פרק זה, למעט בשעת העברה או שימוש.

חובת אחסון במחסן
ואישורו

214. מחסן לחנקת אמוניום יהיה ממוקם, בנוי, מותקן ומצוייד, בהתאם להוראות המפורטות בפרק זה להלן וחלק ד' בתוספת השניה.	בניית מחסן
215. תכנית מחסן לחנקת אמוניום תוגש בידי בעל המחסן לאישור מפקח עבודה אזורי, ולא יאשר מפקח עבודה אזורי תכנית, אלא אם כן שוכנע שהיא בהתאם לתקנות אלה; באישור למחסן יפורטו כמות חנקת אמוניום המותרת לאחסון וכן תנאי האחסנה.	אישור תכנית מחסן
216. (א) מבנה מחסן לחנקת אמוניום יהיה לפי הוראות חלק ד' בתוספת השניה. (ב) המחסן ייבנה מחומר בלתי דליק או מחומר עמיד נגד אש; רצפת המחסן תהיה מחומר בלתי דליק, היא תהיה שלמה וללא חורים, שקעים או כיסים, שבהם עלולה חנקת האמוניום להצטבר או להיות כלואה.	מבנה המחסן
217. מחסן לחנקת אמוניום ייבנה במבנה נפרד, מרוחק ממקומות שבהם עשויים להימצא אנשים וכן מכבישים, דרכים או מסילות ברזל וממקומות אחסון של חומרי דלק; המרחק ייקבע בהתחשב בכמות המרבית המאושרת לאחסנה ובאמצעים לכיבוי אש במקום ולא יפחת מן המרחקים הקבועים בחלק ד' בתוספת השניה.	מיקום מחסן
218. (א) במחסן של חנקת אמוניום, לא יאחסן אדם אנ-פו או חומר נפץ אחר. (ב) היה צורך לאחסן חנקת אמוניום יחד עם אנ-פו או חומר נפץ אחר, יחולו הוראות פרק ד' הנוגעות לאחסון חומרי נפץ; ואולם לענין הכמויות המותרות לאחסון, יראו כמות כפולה של חנקת אמוניום כשוות ערך ליחידת כמות חומר נפץ או אנ-פו.	סיווגים לאחסנה מעורבת
219. לא יאחסן אדם במחסן לחנקת אמוניום נוזלים או חומרים דליקים כגון נפט, סולר, ממיסים או אבק פחם, העלולים לזהם את חנקת האמוניום.	מניעת זיהום חנקת אמוניום
220. לא יעשן אדם ולא ישתמש באש גלויה, במרחק קטן מ-10 מטרים ממקום אחסון של חנקת אמוניום.	איסור עישון ושימוש באש גלויה
221. (א) במחסן של חנקת אמוניום יישמרו בין ערימות שקי חנקת האמוניום לקירות, רווחים של 80 ס"מ לפחות ומטר אחד לפחות בינם לבין תקרת המחסן. (ב) הערימות יהיו מסודרות באופן יציב; רוחב כל ערימה לא יעלה על 3 מטרים ואורכה על 15 מטרים.	אופן אחסון שקי חנקת אמוניום
(ג) גובה הערימות לא יעלה על 2 מטרים במקרה שהטלטול מתבצע בעבודה ידנית ועל 4 מטרים אם משתמשים בכלי טלטול מכניים, ובלבד שנשמר הרווח לתקרת המחסן כאמור בתקנת משנה (א). (ד) בין הערימות תהיה דרך גישה ומעבר שרוחבה לא יפחת ממטר אחד, ובמרכז המחסן תיקבע דרך ראשית אחת לפחות שרוחבה לא יפחת מ-1.3 מטר; הדרכים יסומנו על רצפת המחסן באופן בולט לעין.	
222. הוצאת חנקת אמוניום מהמחסן לשימוש תהיה לפי הוראות תקנה 59.	סדר הוצאת חנקת אמוניום לשימוש ניהול מחסן
223. (א) בעל המחסן או המחסנאי שמינה לכך (להלן - המחסנאי), יהיה אחראי על הניהול התקין של המחסן וירשום בפנקס שינוהל במחסן את ההכנסה וההוצאה של חנקת אמוניום. (ב) המחסנאי אחראי לכך שתהיה התאמה מוחלטת בין הרשום בפנקס המחסן לבין כמות חנקת אמוניום המצויה במחסן.	
224. היה כלי הטלטול בעל מנוע שריפה פנימית, יהיה הכלי מצוייד בקולט גצים, והוא יהיה נקי מחמרים שומניים ותימנע נזילת דלק ממנו.	שימוש במנוע שריפה פנימית
225. כל החלקים של ציוד לגריסת גושי חנקת אמוניום והסרט הנע לשינוע או העמסה שבהם עלול להימצא חומר שומני, יהיו בעלי מבנה סגור, למניעת חדירה של חנקת אמוניום לתוכם, וחלקי החשמל יהיו עמידים בפני התפוצצות.	שימוש בציוד גריסה והעמסה
226. במחסן חנקת אמוניום ובסביבתו יימצאו אמצעי כיבוי אש לפי דרישות רשות הכבאות כמשמעותו בחוק שירותי הכבאות, תשי"ט-1959; פרצה שריפה, יש לכבות במהירות את מוקד	כיבוי אש

השריפה ולקצר את מסת החומר בכמויות גדולות של מים; לא ניתן להשתלט על השריפה, חובה לפנות כל אדם מאזור הסיכון.

227. שריפה במחסן חנקת אמוניום לא תכובה בניגוד לכיוון הרוח, וכל המתקרב למקום שריפה כאמור, ישתמש במסכה עם אספקת אוויר, למניעת הרעלה מאדי השריפה.

אמצעי זהירות נגד אדי שריפה רעילים

סימן ג': ערבוב חנקת אמוניום עם סולר

228. ערבוב חנקת אמוניום עם סולר, ייעשה במיתקן נייד או קבוע אשר נבנה במיוחד למטרה זו; המיתקן טעון אישור מראש של מפקח העבודה הראשי, על סמך מפרט טכני של היצרן וכל מסמך, טכני או בדיקה אשר ידרוש.

מיתקני ערבוב

229. הסולר שבו ישתמשו לייצור אנ-פו יהיה זה המסווג כנפט סוג ג' כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), תשל"ז-1976; השימוש בחומרי דלק נדיפים יותר למטרה האמורה, אסור.

איכות הדלק

230. לתערובת חנקת אמוניום עם סולר לא יוסף כל חומר שהוא במטרה להגביר את רגישותה, אלא בהיתר מיוחד לכך מאת מפקח העבודה הראשי.

איסור הוספת חומרים המגבירים את הרגישות

231. יש להוסיף לסולר צבע מיוחד, כדי שניתן יהיה בעין להבדיל בין חומר מעורבב (אנ-פו) לבין חנקת אמוניום וכדי להעריך את איכות הערבוב.

חובת הוספת צבע לסולר

232. היחס בין הסולר לבין חנקת אמוניום ינוע בתחום של 5 עד 6 אחוזים סולר, במשקל, בתוך התערובת.

הבטחת איכות הערבוב

233. מיתקן הערבוב ינוקה באופן יסודי מיד עם גמר ערבוב כמות האנ-פו המיועדת לשימוש באותו יום, ובכל מקרה ינוקה ניקוי יסודי בגמר כל יום עבודה.

ניקוי המיתקן

234. ערבוב האנ-פו ייעשה בהתאם להוראות יצרן המיתקן ובהשגחתו הישירה והמתמדת של מפעיל המיתקן או של הממונה על הפיצוצים.

השגחת מפעיל המיתקן או הממונה על הפיצוצים

235. לא יבעיר אדם אש גלויה ולא יעשן במרחק קטן מ-10 מטרים ממיתקן ערבוב.

איסור שימוש באש גלויה ועישון

סימן ד': הובלת חנקת אמוניום ואנ-פו

236. כלי רכב המוביל חנקת אמוניום או שמותקן בו מיתקן ערבוב לייצור אנ-פו, ישולט בשלטים הנושאים את הסימן הבינלאומי להובלת חומרים מחמצנים, בהתאם לדרישות הפרק הרביעי לצו הגרורים.

שילוט

237. הובלת חנקת אמוניום ואנ-פו תיעשה בהתאם לדרישות צו הגרורים.

הובלת חנקת אמוניום ואנ-פו

238. לא יוביל אדם נפצים וחומרי נפץ לבוסטרים במשאית שבה מורכב מיתקן לערבוב אנ-פו אלא בהיתר מאת מפקח עבודה אזרחי, בתנאי שהמשאית מצוידת בתאים נפרדים המתאימים לכך, ובהתאם לסייגים ולתנאים שנקבעו בהיתר.

הובלת נפצים וחומרי נפץ לבוסטרים

סימן ה': השימוש באנ-פו, הפעלתו ובדיקתו

239. השימוש באנ-פו והפעלתו ייעשו בהשגחתו הישירה והמתמדת של הממונה על הפיצוצים.

נוכחות הממונה על הפיצוצים

240. אנ-פו שהוכן באמצעות מיתקן ערבוב יוכנס לקדחי הפיצוץ באותו יום שבו הוכן; כל עודף של חומר שנשאר לאחר הפיצוץ יושמד באופן בטוח, בנוכחות הממונה על הפיצוצים.

שימוש באנ-פו ביום הכנתו

241. אנ-פו יופעל על ידי בוסטר בלבד.

השימוש בבוסטר

242. כמות אנ-פו שבה השתמשו בתוך קדחי הפיצוץ תירשם ביומן הפיצוצים כאמור בתקנה 86, ביחד עם יתר חומרי הנפץ ששימשו לבוסטרים; כמו כן ינוהל רישום מדויק של כל איור, אופן הטיפול בו והסיבה המשווערת להתהוותו, כאמור בתקנה 143.

חובת ניהול יומן פיצוצים

243. אין לטעון קדחים או לבצע עבודות פיצוץ באנ-פו במזג אוויר גשום או לטעון בו קדחים שיש בהם מים, אלא אם כן ננקטו אמצעים מתאימים למניעת הרטבתו של האנ-פו.

איסור עבודה בגשם

244. (א) בעל היתר ימסור לבדיקת מעבדה, אחת לחודש, מדגם של תערובת אנ-פו שייצר, לשם בדיקת איכות הערכוב וכיול מיתקן הערכוב.

חובת בדיקה

(ב) לפי דרישת מפקח עבודה אזורי ומבלי לגרוע מהוראות תקנת משנה (א), ימסור בעל ההיתר מדגם כאמור לבדיקת מעבדה כל אימת שמתעורר ספק ביחס לאיכות הערכוב או כיול מיתקן הערכוב.

(ג) את תוצאות בדיקת המעבדה ימסור בעל ההיתר למפקח העבודה האזורי, לפי דרישתו.

245. מפקח עבודה אזורי, רשאי להתיר סטייה מהוראות פרק זה, כולן או מקצתן או לפטור מהן, אם שוכנע שבנסיבות הענין הדבר נחוץ וכי ננקטו אמצעים להנחת דעתו, לשמירת רמת בטיחות סבירה.

סמכות להתיר סטייה או פטור

פרק ט': העמסה, פריקה והעברה של חומרי נפץ

246. (א) לא יעביר אדם חומר נפץ ממקום למקום לרבות בדרך, במחצבה, במכרה, בבניה או בבניה הנדסית, או למקום כלשהו ולמטרה כלשהי, אלא בהתאם להוראות תקנות אלה וברכב תובלה העונה על דרישות תקנות אלה.

העברה לפי התקנות

(ב) בלי לגרוע מן האמור בתקנת משנה (א), לא יעביר אדם חומר נפץ, אלא בהתאם לדרישות צו הגרורים לענין הובלת חומרים מסוכנים, ובכפוף להוראות פקודת התעבורה, ותקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

247. (א) חומר נפץ לא יובל –

רכב אסור בהובלה

(1) ברכב ציבורי;

(2) ברכב פרטי;

(3) בגרור;

(4) ברכב שאינו סגור מכל צדדיו;

(5) בכף של מעמיס קדמי (שופל), מחפר (בגר) וכיוצא באלה;

(6) ברכב שאין בו הפרדה בין תא הנהג לארגז המטען.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) (4) לא יחולו על רכב משא המוביל חומרי נפץ שלא כעיסוקו העיקרי, אם ההובלה נעשית בהתאם לדרישות שפורטו בהיתר לגבי הרכב המסוים.

248. לא יחובר גרור לרכב המוביל חומר נפץ.

איסור חיבור גרור לרכב תובלה

249. לא יסעו בני אדם ברכב המוביל חומר נפץ זולת הנהג ומלווה אחד, אשר ישב עמו בתא הנהג.

הגבלות בהסעת בני-אדם

250. (א) לא יוביל אדם ברכב המוביל חומרי נפץ מטען אחר כלשהו, פרט לאבזרים ומכשירים המשמשים להצתה או הפעלה של חומרי הנפץ.

איסור הובלת מטען אחר

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על כלים ומכשירים המשמשים להפעלת הרכב ולתיקונו, והמוחזקים בתא נפרד מהמטען.

251. לא ינהג אדם ולא יסע ברכב המוביל חומר נפץ, ולא יעמיס ולא יפרוק חומר נפץ, ולא יתקרב אליו כשהוא מעשן או מצוי תחת השפעת משקאות משכרים או סמים.

איסור עישון, משקאות וסמים

252. רכב שנמצא בו חומר נפץ או המוביל חומר נפץ, ישולט בשלטי אזהרה, כפי שנקבע בצו הגרורים.

שילוט רכב

253. מוכר חומרי נפץ, קונה חומרי נפץ, בעל רכב המוביל חומרי נפץ, וכל אדם אחר הנוגע בדבר, יורא שכל אדם המועסק בהעמסה או פריקה של חומר נפץ או בנהיגת רכב המוביל חומר נפץ, ינקוט כל אמצעים הדרושים למניעת סיכוני אש או התפוצצות, לרבות הרחקתם של בני אדם שאינם מועסקים בכך.

סיכוני אש והתפוצצות

254. לא יועבר חומר נפץ ברכב הובלה אלא באריזתו המקורית של היצרן או בכלי קיבול נאות שאין בו חלקי מתכת ברזלית, או שחלקיו הברזליים כוסו כהלכה בחומר אל-מתכתי מתאים.

העברה באריזה
מקורית או בכלי
קיבול מתאים
מסמכי העברה

255. (א) לא יועבר חומר נפץ ברכב ההובלה, אלא כאשר בידי הנהג או המלווה היתר להעברה.

(ב) לא יועבר חומר נפץ ברכב ההובלה אלא כאשר בידי הנהג או המלווה תעודת משלוח מהספק או מהמחסנאי, שבה נרשמו מקום השימוש המיועד, מספר הרכב, מספר ההיתר, שמות השולח והמקבל וכמויות חומר הנפץ, הנפצים והפתילים הנמצאים ברכב.

(ג) בהעברה של חומר נפץ ליותר ממקום אחד, יש להצטייד בתעודת משלוח נפרדת לכל מקום.

(ד) הנהג יציג היתר, כתב שינוי בהיתר וכן תעודת משלוח למפקח עבודה או לשוטר, לפי דרישתו.

256. (א) התלקחה אש ברכב המוביל חומרי נפץ, לא יכבו אותה אם התברר שגם חומר הנפץ החל לבעור. ואולם אם התלקח חומר נפץ על בסיס אמונים ניטרט במקום מאוכלס, ייעשו מאמצים לכבותו במטפים או בעזרת מים.

כיבוי אש בקרבת
חומר נפץ

(ב) אי אפשר היה להשתלט על האש, יתרחקו הנהג והמלווה של רכב ההובלה למרחק בטוח וישמרו שבני אדם אחרים לא יתקרבו למקום הסכנה.

257. לא יושאר רכב עמוס חומר נפץ ללא השגחה תמידית של הנהג או המלווה כאמור בתקנה 249; לענין זה, "השגחה תמידית" - הנהג או המלווה –

השגחה

(1) נמצא ברכב או בטווח ראייה ממנו והוא מסוגל להגיע אליו במהירות וללא הפרעה;

(2) ער ואינו עסוק בתפקיד או פעולה אחרת העלולים להסיח דעתו מן הרכב.

258. נהג רכב הובלה שקרתה לו תאונה, שריפה או התפוצצות הקשורה בהעברת חומר נפץ, יודיע על כך, מיד, לתחנת המשטרה הקרובה ביותר וכן למפקח העבודה האזורי שבאזורו אירעה התקרית.

חובת הודעה
למשטרה ולמפקח

259. מפקח עבודה אזורי רשאי בהיתר לפטור הובלת חומרי נפץ מהוראות התקנות כמפורט להלן, כולן או מקצתן, בתנאים שפורטו לצדן:

סמכות לפטור בהיתר

(1) היתה ההובלה בדרך שאינה ציבורית –

(א) תקנה 247(3) ו-5;

(ב) תקנה 247(4), ובלבד שחומר הנפץ לא יוערם בגובה העולה על שני שלישים מגובה הדופן הנמוכה ביותר של הרכב, יובטח מפני נפילתו מן הרכב, יכוסה בברזנט או חומר מתאים אחר, והדלת שבדופן האחורית תוחזק סגורה;

(2) תקנה 250 - אם שוכנע המפקח כי הדבר מוצדק בנסיבות הענין וכי נשמרת רמת בטיחות נאותה;

(3) תקנה 252 - לפי המלצת מפקד המרחב של המשטרה.

סימן ב': מבנה רכב הובלה וציודו

260. (א) לא יעביר אדם חומר נפץ, אלא ברכב הובלה שמתקיימות בו הוראות פרק זה.

רכב נאות ובדיקתו

(ב) רכב הובלה יוחזק במצב תקין וייבדק בתכיפות הדרושה כדי להבטיח כי הוא במצב המתאים מכל הבחינות להובלת חומר נפץ.

261. רכב הובלה יוחזק במצב טכני ותפעולי טוב מכל הבחינות כדי לשאת את המטען בבטיחות, ובכל מקרה לא יועמס מעל לעומס המרבי המותר לאותו רכב.

חוזק ומצב טכני

262. רצפת ארגז המטען ברכב הובלה תהיה במצב תקין, שלמה ואטומה וכל מתכת ברזלית שבה או בחלק אחר של הרכב העלולה לבוא במגע עם אריזת חומר נפץ, תצופה בעץ או בחומר מתאים אחר שאינו מעלה גצים.

רצפת ארגז המטען

263. המנוע, השלדה וחלקו התחתון של רכב הובלה יהיו נקיים במידה סבירה מעודפי סיכה ושמנים.	נקיון שלדה ומנוע
264. צינור הפליטה של רכב הובלה יופנה כלפי מטה, יהיה נקי מפיה ולא יצאו ממנו גצים.	מערכת הפליטה
265. (א) רכב המוביל חומר נפץ יצויד בשני מטפי כיבוי אש נאותים ותקינים, שמשקל תכולתם 2.5 ק"ג לפחות כל אחד.	מטפים
(ב) המטפים האמורים יהיו מלאים ומוכנים לשימוש מידי, ומצויים במקום שקל ונוח להגיע אליהם כשהאחד מהם בתא הנהג.	
266. רכב הובלה המעביר חומר נפץ יצויד בארגז עזרה ראשונה נאות.	עזרה ראשונה
267. ברכב הובלה המצויד במשדר רדיו תופסק פעולת המשדר בעת הנסיעה וכשמעמיסים או פורקים ממנו חומרי נפץ, ובעליו יקבע בתא הנהג שלט בר קיימא המציין כי חובה להפסיק את פעולת המשדר כאמור.	משדר ברכב הובלה
סימן ג': העמסת חומר נפץ, העברתו ופריקתו	
268. בעל היתר להובלת חומר נפץ או נהג רכב ההובלה יבדוק, בכל יום לפני תחילת העמסת חומר נפץ, ויוודא כי רכב ההובלה כשיר להובלה מכל הבחינות.	בדיקה לפני העמסה
269. לא יועמס רכב הובלה בחומר נפץ, במשקל העולה על המשקל המרבי שהותר ברשיון הרכב ובגובה העולה על שני שלישים מגובה הדופן הנמוכה ביותר.	הגבלת משקל ונפח
270. בעת העמסת חומר נפץ או פריקתו, יפסיק הנהג את פעולת המנוע של רכב ההובלה.	הפסקת פעולת מנוע
271. ההעמסה והפריקה ייעשו בזהירות מרבית, תוך הימנעות מזעזועים מיותרים וללא זריקת אריזות חומר נפץ.	טיפול זהיר
272. בזמן העמסה או פריקה של חומר נפץ, יורחקו מהמקום כל בני אדם שאינם מועסקים בפעולות האמורות.	הרחקת זרים ת"ט תשנ"ד-1994
273. בפריקת חומר נפץ או בהעמסתו, לא ישימו אריזות המכילות חומר נפץ ליד מפלט רכב ההובלה או מיד מאחוריו.	התרחקות ממפלט רכב
274. ברכב הובלה המעביר חומר נפץ, לא יעבירו נפצים אלא אם כן הם ארוזים באריזות המקורית או בארגזים מיוחדים העשויים מתכת מרופדת מבפנים בעץ או בחומר אל-מתכתי אחר, והם נמצאים בתא מיוחד ונפרד שהותקן ברכב למטרה זו והמצויד בדלת נפרדת המאפשרת גישה אליהם מבחוץ.	הפרדת נפצים
275. מפקח עבודה אזורי רשאי להתיר סטיה מהוראות סימן ג', כולן או מקצתן, ולהתנות תנאים מתאימים אחרים בהיתר.	סמכות להתיר סטיה
סימן ד': נהיגת רכב המוביל חומרי נפץ	
276. לא ינהג אדם רכב המוביל חומר נפץ אלא אם כן הוא –	כישורים של הנהג
(1) בעל רשיון נהיגה מתאים בר תוקף;	
(2) בקי בדרישות תקנות אלה בכל הנוגע להעברה, העמסה ופריקה של חומר נפץ;	
(3) מלאו לו 21 שנים;	
(4) נתקיימו בו דרישות צו הגרורים.	
277. לא יעביר אדם חומר נפץ ברכב הובלה בין שקיעת החמה לזריחתה, אלא באישור מיוחד מאת מפקח העבודה האזורי.	שעות הובלה
278. נהג המעביר חומר נפץ ברכב –	הפסקות חניה
(1) לא יעשה בשעת ההובלה הפסקה בלתי הכרחית;	

(2) לא יחנה את הרכב בסמוך לגשר, מינהרה, בית מגורים, בנין או מקום שבו מתקהלים או עובדים בני אדם, אלא אם כן הדבר הכרחי מחמת שהמקום הוא היעד הסופי למסירת חומרי הנפץ.	
279. נהג רכב המוביל חומר נפץ יעקוף, במידת האפשר, מקומות ישוב ומרכזי ישוב ובכפוף לסייג זה יסע ליעד בדרך הקצרה והבטוחה האפשרית, ויימנע, ככל שהדבר מעשי, מלעבור בדרכים עמוסות תנועה ובמקומות שבהם מתקהל קהל.	עקיפת ישוב
280. נהג לא יכניס רכב העמוס בחומר נפץ לתחנת דלק, מוסך, בית-מלאכה או חניון ציבורי לשם תידלוקו, תיקונו או החנייתו.	איסור כניסה למוסך, חניון ותחנת דלק
281. לא יעשה נהג ולא ירשה לאחר לעשות ברכב העמוס בחומר נפץ תיקונים זולת תיקונים הכרחיים ובלבד שניתן לבצעם ללא כל סיכון.	תיקונים הכרחיים
282. נהג רכב המוביל חומר נפץ, יעצור עצירה מוחלטת בכל הצטלבות של דרכו עם מסילת ברזל ולא ימשיך בנסיעה אלא אם כן ראה שאין נשקפת סכנה כלשהי בחציית ההצטלבות.	עצירה בהצטלבויות עם מסילות ברזל
283. נהגים המובילים חומרי נפץ בכלי רכב הנעים באותו כיוון, ישמרו על מרחק של 50 מטרים לפחות בין כלי הרכב.	מרחק בין כלי רכב
284. בעת סערה מלווה רעמים או ברקים או אם יש יסוד להניח כי סערה כזו צפויה מיד, יעצור נהג רכב המוביל חומר נפץ במרחק של 300 מטרים לפחות ממקומות שבהם שוהים בני אדם, עד לחלוף סכנת הסערה.	עצירה בשעת סערה
פרק י': שימוש בחומרי נפץ במכרות ובמינהרות	
סימן א': הובלה תת-קרקעית של חומר נפץ	
285. אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מההוראות הכלליות שבפרק ט' לענין הובלת חומרי נפץ, ככל שהן ישימות.	שמירת הוראות
286. לא יושאר חומר נפץ בכל תחנה או מפלס במכרה או קרוב לפיר ויש להעבירו, במישרין וללא דיחוי, למקום האחסון או השימוש בו.	איסור השארת חומר נפץ
287. כמות חומר הנפץ שתועבר לשימוש במכרה או במינהרה, לא תעלה על הכמות הדרושה לפיצוץ שעומדים להפעילו.	כמות חומר הנפץ המועברת
288. לא יושארו חומרי נפץ הנמצאים בתהליך ההעברה, ללא שמירה.	חובת שמירת חומר נפץ בעת העברה
289. לפני שעומדים להוביל חומר נפץ בפיר, יודיע המוביל על הדבר למפעיל המעלית.	חובת הודעה למפעיל המעלית
290. לא יסע אדם במעלית המובילה חומר נפץ, למעט המפוצץ ומלווהו.	איסור הסעת אדם
291. לא יובל חומר נפץ במעלית של הפיר יחד עם נפצים.	איסור הובלת נפצים עם חומר נפץ במעלית
292. לא יועלה או יורד חומר נפץ במעלית הפיר במשלוח אחד עם חומרים אחרים, אספקה או ציוד.	איסור הובלת חומרים וציוד עם חומר נפץ
293. ארגזים ושקים עם חומרי נפץ לא יתפסו יותר משני שלישים של גובה תא המעלית או יותר מגובה דלת תא המעלית.	גובה ערימת חומר נפץ במעלית
294. ברכב שלא על פסים, המשמש להובלת חומר נפץ, יתקיימו הוראות פרק ט'.	רכב להובלת חומר נפץ
295. במסלול הובלה תת-קרקעית של חומר נפץ אסורה בו-זמנית כל הובלה או נסיעה אחרת.	איסור הובלות בו-זמניות
296. ברכב המוביל חומר נפץ לא יובילו סלעים ועפרות או חומרים אחרים, למעט אלה המשמשים לפיצוץ.	איסור הובלה מעורבת
297. כל רכב המשמש להובלת חומר נפץ במכרה או במינהרה יצויד בפנס תאורה אדום בחזיתו ומאחוריו.	הרכבת פנס תאורה אדום
298. חומרי נפץ המובלים ידנית ממקום אחד למשנהו במכרה או במינהרה יוכנסו בתרמילים או	הובלה ידנית של חומר נפץ ונפצים

בכלי קיבול מתאימים, והנפצים יובלו בנפרד מחומרי הנפץ האחרים בתרמיל קשיח או בכלים מתאימים.

299. לא יוביל אדם אחד, בהובלה ידנית, יותר מ-20 ק"ג חומר נפץ, ויותר מ-12 ק"ג חומר נפץ אם הוא מוביל גם נפצים.

כמות מרבית של חומר נפץ המותרת בהובלה ידנית

סימן ב': אחסנה תת-קרקעית של חומרי נפץ

300. (א) לא יאוחסן חומר נפץ בעבודות תת-קרקעיות אלא במחסן המיועד לכך.
(ב) חומרי נפץ שלא השתמשו בהם, יוחזרו למחסן חומר הנפץ מיד אחרי השלמת פעולות הטעינה.

אחסנת חומרי נפץ

301. לא יאוחסן חומר נפץ במכרה או במינהרה לפני שהותקנו בהם שתי יציאות נפרדות.

חובת יציאה נוספת

302. כל חומר נפץ שסופק לתצרוכת יומית, במקום עבודה כלשהו במכרה או במינהרה, יוחזק בארגזים בעלי מכסה מורכב על צירים או באריזתו המקורית.

ארגזים לחומר נפץ

303. אין להשאיר חומרי נפץ במקום העבודה או קרוב אליו, אפילו הם דרושים לשימוש במשמרת הבאה, והם יוחזרו למחסן כאמור בתקנה 300(ב).

איסור השארת חומר נפץ

304. נסגרו מינהרה או מכרה או חלק מהם, יש לסלק מיד את חומרי הנפץ שאוחסנו בהם.

מכרה שנסגר

305. מחסן תת-קרקעי יכול שיהיה מחסן מרכזי לחלוקת חומרי נפץ או מחסן בגומחה לתצרוכת יומית.

סוגי אחסון

306. מחסן תת-קרקעי ימוקם כך שהתפוצצות מקרית של תכולתו לא תגרום לחסימת אפשרות הימלטות של העובדים.

מיקום מחסן

307. מחסן תת-קרקעי ייבנה בסלע מוצק ויציב או שנעשו בו תמיכות מתאימות להבטחת היציבות.

תכונות הסלע

308. מחסן מרכזי לחלוקת חומרי נפץ ימוקם במרחק של 100 מטרים לפחות מכל פיר ומערכת המינהרות שבסביבת הפיר, ממינהרות כניסה למכרה, בין אופקיות ובין משופעות, וכן ממקום חציבה פעיל ומדלתות אוורור, ובמרחק של 25 מטרים לפחות מדרכי העמסה או נסיעה.

מיקום מחסן מרכזי

309. מחסן מרכזי לחלוקת חומרי נפץ יכלול:

הרכב המחסן

(1) תאים או חדרים לאחסון חומרי הנפץ והאבזרים;

(2) מינהרות גישה והובלה אל התאים;

(3) תאי עזר לחלוקת חומרי הנפץ ואחזקת חומרים וציוד לכיבוי אש.

310. מחסן מרכזי לחלוקת חומרי נפץ יהיה בנוי כמפורט להלן:

מבנה מחסן מרכזי

(1) תאי האחסון ייבנו כך שבמקרה של פיצוץ תובטח אי העברת דטונציה בין תאים סמוכים;

(2) הרצפות של המינהרות והתאים יהיו בנויים כך שהמים ינוקזו אל מחוץ למחסן;

(3) רצפות תאי האחסון יהיו בציפוי בטון;

(4) תאי המחסן והמינהרות שלו יהיו תמוכים ומדופנים בחומר עמיד אש; אין הכרח לדפן את המינהרות כאשר הן חצובות בסלע יציב;

(5) שתי פניות או יותר, בעלות זווית של 90 מעלות, תימצאנה בין תא האחסון הראשון לבין המינהרות הראשיות הקרובות ביותר;

(6) בכל פניה של המינהרה המובילה למחסן, תוארך המינהרה מעבר לפניה באורך של 2 מטרים לפחות ובחתך של 4 מ"ר לפחות, וכן ייחצבו שקעים באותן מידות מול תאי האחסון;

(7) מחסן מרכזי לחלוקה יצוייד בשתי יציאות;

(8) כל המחסנים והתאים יצויידו בדלתות הנפתחות כלפי חוץ ובמנעול אחד לפחות

לכל דלת.

311. איזורור המחסן ייעשה על ידי זרם נפרד של אוויר נקי; כמות האוויר המגיעה למחסן תהיה כזו שתספק 4 החלפות אוויר במשך שעה בכל תא אחסון.
312. האוויר היוצא מהמחסן אסור שייכנס לזרם האוויר הנקי המסופק ליתר המקומות שבמכרה.
313. במחסנים של חומרי נפץ האזורור יהיה מאולץ וביניקה מתאי המחסן.
314. לא תורשה תאורה במחסן מרכזי, למעט –
- (1) פנסים ניידים מופעלים על ידי סוללות ומוגנים מפני התפוצצות;
- (2) במינהרה המובילה למחסן - חשמל במתח עד 127 וולט עם נורות מוגנות מפני פגיעה מיכנית ונפילה ומפני התפוצצות; המוליכים יהיו בצינורות מוארקים ומפסק הבקרה יהיה מחוץ למחסן; התאורה בתא תהיה בלתי ישירה מהמינהרה, דרך פתח מיוחד הנמצא בדלתות התאים.
315. (א) הקיבולת המרבית של המחסן המרכזי לא תעלה על תצרוכת המכרה ל-5 ימי שימוש בחומרי נפץ ול-10 ימי תצרוכת באבזרי פיצוץ; כמות חומרי הנפץ לא תעלה, בכל תא, על 2000 ק"ג.
- (ב) מפקח עבודה אזורי רשאי, לפי נסיבות הענין, לפטור מהוראות תקנת משנה (א), כולן או מקצתן.
316. מחסן בגומחות לתצרוכת יומית –
- (1) ימוקם במרחק של 100 מטרים לפחות ממקום העבודה, בסלע יציב ובמקום יבש;
- (2) קירותיו ותקרתו יהיו מדופנים בדיפון מתאים למניעת מפולות;
- (3) יהיה מצוייד בדלת הניתנת לנעילה;
- (4) יהיה בגודל המתאים לאחסון תצרוכת של חומרי נפץ, נפצים ואבזרים אחרים למשמרת אחת.
317. אין להשאיר חומרי נפץ בגומחות ממשמרת למשמרת, אלא יש להחזירם למחסן המרכזי.
- סימן ג': טיפול ושימוש בחומרי נפץ במכרות ומינהרות
318. ההוראות שבסימן זה אינן באות לגרוע מיתר הוראות תקנות אלה המתייחסות לטיפול ושימוש בחומר נפץ, ככל שהן ישימות.
319. ערבול של חנקת-האמוניום עם סולר אסור בתוך מכרה או מינהרה, אלא אם כן ניתן לכך, מראש, היתר מאת מפקח העבודה האזורי.
320. השימוש בפחיל בטחון ונפצים רגילים אסור בעבודות תת-קרקעיות, אלא אם כן נתקבל היתר לכך מאת מפקח העבודה האזורי.
321. פעולות הקידוח, הטעינה וההפעלה של הפיצוצים ייעשו בהתאם לתכנית מיוחדת שהוכנה מראש עבור כל מינהרה או מקום פיצוץ אחר.
322. (א) לא ישתמש אדם בעבודות תת-קרקעיות בחומרי נפץ המשחררים עשן וגזים רעילים בכמויות וברמות העלולות להזיק לבני אדם, אלא על פי תנאי ההיתר ובלבד שהובטח אוזורור מתאים.
- (ב) אוזורור מתאים, לענין תקנת משנה (א), הוא אספקת אוויר המכיל לא פחות מ-19.50% חמצן ולא יותר מ-0.50% דו-תחמוצת הפחמן, שאינו מכיל כמויות מסוכנות או מזיקות של אבק, גזים רעילים או גזים מתלקחים.
323. כאשר האוויר בקטע כלשהו של המכרה או המינהרה ידוע או חשוד כמכיל ריכוז של גזים מסוכנים, לא יורשה אדם לעבוד בו בהכנות ובהפעלה של פיצוץ, עד שבעל ההיתר דאג לבדיקת

324. נתגלו בבדיקה כאמור בתקנה 323 גזים רעילים או מחנקים בריכוז מזיק, ידאג בעל ההיתר להפסקת הפעולות הרגילות באותם המקומות, עד לאוורור המקום כך שהריכוז המזיק ידולל על ידי החדרת אוויר נקי או יניקתו לתוך צינורות האוורור.	הפסקת עבודות בריכוזי גזים מסוכנים
325. במכרה או מינהרה שקיימת בהם סכנת הימצאות תערובות נפיצות של גזים או אבק, לא ישתמש אדם בחומרי נפץ המסוגלים להצית תערובות כאמור, אלא בחומרי נפץ מיוחדים שאושרו בהיתר לענין זה.	איסור שימוש בחומרי נפץ מציתי אוויר נפיץ
326. זרם חשמל ישיר מקווי תאורה או קווי כוח לא ישמש להפעלת פיצוץ, אלא אם כן נעשו חיבורי החשמל לקווי התאורה או קווי הכוח בתוך ארגז מפסקים מתאים ובו מפסק בטיחות, כאמור בתקנה 110; השימוש בשיטה זו יהיה כאמור בתקנה 111.	התקנת ארגז מפסקים להפעלת פיצוץ מהרשת
327. כל תילי ההזנה לפיצוץ ייקבעו ויישמרו מופרדים היטב מקווי הכוח וממקורות זרם חשמל אחרים, וכן מצינורות וממסילות ברזל.	הפרדת מוליכי החשמל של הפיצוץ
328. תילי ההזנה לפיצוץ ייקבעו וייתמכו בצדדים הנגדיים של קווי זרם הכוח והתאורה וייתלו בצורה מתאימה על מבדדים.	מיקומם של מוליכים לפיצוץ
329. המתח של קווי החשמל לפיצוץ יהיה 110 וולט לפחות ולא יעלה על 550 וולט.	עוצמת המתח להפעלת פיצוץ
330. תילי ההזנה ממפסק הזרם לשטח הפיצוץ יהיו מבודדים ומופרדים ולא תתאפשר כל זליגת זרם לקרקע.	שימוש במוליכים מבודדים
331. הממונה על הפיצוצים ידאג כי קווי הקבע של המוליכים, המפסקים להפעלה ומפסקי העזר יתוחזקו בתנאים מתאימים בכל עת.	תחזוקת האמצעים להפעלת פיצוץ
332. הממונה על הפיצוצים ידאג כי כל קווי החשמל, למעט קווי תאורה במתח עד 127 וולט הנמצאים במרחק של עד 30 מטרים משטח הפיצוץ, ינותקו מהזרם במשך כל פעולות הטעינה והפיצוץ, זולת אם משתמשים בנפצים לא-חשמליים.	חובת ניתוק הזרם החשמלי בעת הטעינה
333. היה יסוד להנחה כי קיימים בשטח זרמים מושרים או תועים, יבצע הממונה על הפיצוצים בדיקה יסודית לגילויים לפני כל הפעלה חשמלית של פיצוץ; נתגלו זרמים בעלי עוצמה של 0.06 אמפר או יותר, ידאג לסילוק מקור הזרמים לפני טעינת הקדחים או יבצע הפעלה לא-חשמלית.	זרמים מושרים או תועים
334. בעל ההיתר ידאג לכך שכל צינורות המתכת ומסילות הברזל יהיו מחוברים ביניהם חיבור חשמלי ומוארקים ליד פתח הכניסה למינהרה או לפיר.	חובת הארקה
335. מכונות וכלי עבודה שאין משתמשים בהם לטעינת חומר נפץ בקדחים, יסולקו מהקרבה המידית לשטח הפיצוץ לפני הבאת חומרי הנפץ.	סילוק ציוד משטח הפיצוץ
336. הטעינה של הקדחים תבוצע סמוך, ככל האפשר, לזמן הפיצוץ ואין לטעון קדחים שאותם אין עומדים לפוצץ באותו פיצוץ.	טעינה בסמוך לזמן הפיצוץ
337. לא יתחילו בטעינה לפני גמר כל פעולות הקידוח וניקוי הקדחים, אלא אם כן ניתן לכך היתר מיוחד מאת מפקח העבודה האזורי ובתנאים שהתיר.	איסור טעינה לפני גמר הקידוח
338. לא תיעשה טעינה פניאומטית אלא בהיתר מאת מפקח העבודה האזורי ובתנאים שקבע.	איסור טעינה פניאומטית
339. לא יבוצעו פיצוצים במינהרה או במקום אחר שנדרש בו תימוך, אלא אם כן התימוך נעשה עד למרחק מן הפנים שקבע המתכנן מראש.	איסור פיצוץ ללא תימוך
340. לפני הפעלת כל פיצוץ יתן הממונה על הפיצוצים אות אזהרה, וכל הכניסות האפשריות לשטח הסכנה וכל כניסה לכל מקום עבודה שבקרבת המקום יישמרו בקפידה.	מניעת כניסה לשטח הסכנה מפיצוץ
341. הממונה על הפיצוצים יבטיח, לפני הפיצוץ, שכל בני אדם יימצאו מחוץ לשטח הסכנה, ובמקום המצוי בזרם אוויר נקי.	הבטחת שטח הסכנה
342. מפקח עבודה אזורי רשאי להתיר סטיות או פטור מכל אחת מהוראות פרק זה, אם שוכנע	סמכות להתיר פטור וסטיות

שבנסיבות הענין הדבר מוצדק ותישמר רמת בטיחות סבירה.

343. תקנות הבטיחות בעבודה (שימוש בחומרי נפץ והחסנתם במחצבות), תשי"ב-1952 - בטלות.

ביטול

פרק י"א: שונות

343א. הוראות תקנות אלה לא יחולו על יבוא, יצוא, ייצור, שימוש, אחזקה, החסנה והעברה ממקום למקום של חומרי נפץ בידי צבא-הגנה לישראל, משטרת ישראל, שירות בתי הסוהר וכן בידי מפעל או שלוחה של מערכת הבטחון ששר הבטחון הורה לפי סעיף 22(ב) לחוק כי דינם כדין גופים פטורים, ועל קניה ומכירה של חומרי נפץ בידי כל אחד מאלה.

סייג לתחולה
תק' תשנ"ו-1996

344. תחילתן של תקנות אלה, למעט תקנה 247(א)(4), שישה חודשים מיום פרסומן; תחילתה של תקנה 247(א)(4) שנה מיום פרסום התקנות.

תחילה

345. מי שערכ תחילתן של תקנות אלה היתה לו הסמכה לממונה על פיצוצים, יוכל להמשיך ולפעול כאמור למשך שנתיים מיום התחילה כאילו קיבל באותו יום תעודה לפי תקנה 17, ובלבד שתוך שנה מיום התחילה עבר בדיקות רפואיות כאמור בתקנה 16 ולא נפסל בהן לתפקיד ממונה על פיצוצים.

הוראות מעבר

תוספת ראשונה

טופס 1

(תקנה 1)

אזור

משרד העבודה

מס' היתר

אגף הפיקוח על העבודה

חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954

היתר למכירה, לקניה, להעברה, לאחסנה ולשימוש בחומרי נפץ

1. בתוקף סמכותי לפי סעיפים 8, 10, 15 ו-23 לחוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954, אני מתיר בזה קניה, העברה, אחסון ושימוש בחומרי נפץ בהתאם לתנאים המפורטים להלן:

א. בעל ההיתר: שם מען טל'

ב. ספק חומר נפץ: שם מען טל'

ג. מקום מסירת חומר נפץ וטעינתו: שם מען טל'

2. סוגים וכמויות של חומרי הנפץ:

מס' סידורי	שם או תיאור חומרי הנפץ	סך כל הכמויות שמותר לספק ולקבל			המנות שמותר לספק	
		הכמות במספרים	יחידת המידות	הכמות במלים	כמות	תקופות

3. א. מקום הפריקה מקום האכסון

ב. מחסנאי: שם פרטי ושם משפחה שם האב

תאריך לידה מס' ת"ז מען טל'

4. א. מקום השימוש

ב. מטרת השימוש

5.

הממונה על הפיצוצים 1	שם משפחה ושם פרטי	שם האב	תאריך לידה	מס' זהות טל'
הממונה על הפיצוצים 2	שם משפחה ושם פרטי	שם האב	תאריך לידה	מס' זהות טל'
הממונה על הפיצוצים 3	שם משפחה ושם פרטי	שם האב	תאריך לידה	מס' זהות טל'

6. התנאים המופיעים בגב הטופס מהווים חלק בלתי נפרד מהיתר זה.

7. תוקף היתר זה מיום עד יום

תאריך מתן ההיתר

מפקח עבודה אזורי

(גב הטופס)

תנאים וסייגים למכירה, קניה, טעינה, העברה, פריקה, החסנה ושימוש בחומרי נפץ

1. חומרי נפץ מפורטים בהיתר ובכמויות הנקובות בו, יש למכרם, לקנותם, לטעון אותם, לפרוק אותם, להעבירם, לאחסנם ולהשתמש בהם, בכפוף לתנאים ולסייגים שבהיתר זה.
2. התנאים והסייגים שבהיתר זה, מחייבים בכל עת את מי שמחזיק בחומרי הנפץ אותה שעה וזאת מבלי לגרוע מאחריותם של גורמים נוספים אחרים, כמפורט בחיקוק הנוגע לענין.
3. אין למכור, לקנות, להעביר, להשתמש או לאחסן חומרי נפץ על פי היתר זה לאחר תום תוקף ההיתר, אלא על פי אישור הארכת ההיתר בכתב מאת מפקח עבודה אזורי, או על פי היתר חדש.
4. הוצא היתר חדש ובעלו מחזיק עדיין חומרי נפץ ואבזריהם שנקנו על פי היתר שתוקפו פג, יחולו תנאי ההיתר החדש על אחסנה, הובלה ושימוש בחומרי הנפץ האמורים.
5. לא תהיה לאדם גישה לחומרי נפץ ולא יעסוק אדם בחומרי נפץ, אלא אם כן אושר לכך בידי מפקח המרחב של המשטרה.
6. לא יועמסו חומרי נפץ אצל הספק, לצורך הובלתם, לאחר השעה 14.00, אלא באישור מפקח עבודה אזורי ובהתאם לתנאים שיקבע.
7. הסעת אדם בתא המטען ביחד עם חומרי נפץ - אסורה.
8. בעת הובלת חומרי נפץ יהיו הנהג והמלווה מצוידים בכלי נשק.
9. אם אין במקום השימוש מחסן מאושר, יישמר רכב ההובלה, שבו נמצאים חומרי נפץ, החונה במקום הפיצוץ או במקום אחר, בידי שומר מזויין בכלי נשק.
10. לא ישתמשו בחומרי נפץ אלא למטרה ובמקום שצויינו בהיתר זה.
11. בעל ההיתר יודיע למשטרת ישראל 24 שעות לפחות לפני ביצוע פעולת פיצוץ בשטח בנוי או סמוך לדרך ציבורית.

טופס 2

(תקנה 18(ג))

תאריך

משרד העבודה והרווחה

תיק מס'

אגף הפיקוח על העבודה

חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954

אישור שינוי בהיתר

תעודה זו כוחה יפה בצירוף להיתר מס'	מיום
בלבר (להלן - ההיתר המקורי)	

שם וכתובת בעל ההיתר המקורי:

מקום השימוש לפי ההיתר המקורי:

הנני לאשר שינויים בהיתר המקורי כמפורט להלן:

1. שינויים בתיאור חומרי הנפץ המוקצבים ובכמויות:

מספר סידורי	חומר הנפץ שאליו מתייחס השינוי	הכמות לפי ההיתר המקורי	הכמות לפי אישור שינוי זה
		במספרים	במילים

--	--	--	--	--

2. שינויים אחרים:

א. תוקף ההיתר: התקופה לקניית חומרי נפץ מוארכת עד ליום

ב.

כל תנאי ההיתר המקורי שלא שונו בתעודה זו יישארו בתוקפם.

מפקח עבודה אזורי

טופס 3

(תקנות 2(ב) ו-20(ב))

[[בקשה להיתר לקניה, להעברה ולשימוש בחומרי נפץ](#)]

טופס 4

(תקנות 2(ב) ו-20(ב))

[[בקשה להיתר לקניה, להעברה ולשימוש בחומרי נפץ](#)]

טופס 5

(תקנה 41(א))

(הושמט)

תוספת שניה

(תקנות 1, 39, 216 ו-217)

מחסנים לחומרי נפץ ולחנקת אמוניום

חלק א': מחסן קבוע

1. מחסן קבוע יהיה בנין מיוחד ונפרד מכל מבנה אחר או מספר בנינים נפרדים באותו שטח.

2. מחסן קבוע יהיה מרוחק –

(1) 150 מטרים לפחות ולא יותר מ-2000 מטרים ממקום שבו משתמשים בחומרי נפץ לפעולות פיצוץ;

(2) 100 מטרים לפחות ממחסן דלק או ממכל דלק;

(3) במידה מספקת מתחום נפילת עמודי חשמל וקווי חשמל אך לא פחות מ-15 מטרים מקווי חשמל במתח עד 15 קילוולט, ו-60 מטרים לפחות מקווי חשמל במתח שמעל 15 קילוולט;

(4) ממבנים או בנינים שאנשים רגילים להימצא בהם, מכבישים, מדרכים ומסילות ברזל שברשות הרבים או מכבישים ומסילות ברזל פנימיים או ממחסנים של חומרי נפץ אחרים, מרחק שלא יפחת מן המרחקים המפורטים בלוח שלהלן לפי כמויות חומרי הנפץ הנקובות לצדם:

לוח מרחקים במטרים

(הושמט)

לענין לוח זה, "סוללה" – סוללה טבעית או מלאכותית שעוביה מטר לפחות, המסתירה את המחסן מבנין, מכביש או ממסילת ברזל, ושגובהה כזה שקו ישר, הנמתח מראש קיר המחסן לעבר ראש הבנין או לנקודה בגובה 4 מטרים מהכביש או ממסילת הברזל, עובר דרכה.

3. (א) בנין מחסן קבוע יהיה בנוי כך שקירותיו ודלתותיו החיצוניים לא יהיו חדירים לכדורי נשק קל, עמידים בפני אש ושינויי אקלים, ולא יהיו בו פתחים זולת דלת כניסה ופתחי אוורור.

בנין נפרד

מקום מחסן

תכונות המבנה

- (ב) גובהו הפנימי של המחסן יהיה 2,5 מטרים לפחות מהרצפה.
- (ג) למחסן המיועד גם לאחסנת נפצים יהיו שני תאי אחסנה לפחות, שאחד מהם מיועד לאחסנתם.
- (ד) למחסן יהיה מסדרון וכל תאי האחסנה יהיו בצד אחד של המסדרון.
4. המחסן ייבנה בשטח שאין בו סכנת חדירה של מי שטפונות, האדמה שמסביב המחסן תהיה בשיפוע ממנו והלאה וייעשו ויקוימו סידורים יעילים לניקוז בסביבתו הקרובה.
5. (א) היסודות והקירות החיצוניים של המחסן יהיו בנויים מתערובת בטון מסוג 300 לפי תקן ישראלי 466 ובעובי של 25 ס"מ לפחות, או בדרך אחרת שאשר מפקח עבודה אזורי.
- (ב) הקירות הפנימיים יהיו בעובי של 10 סנטימטרים לפחות.
6. קירות הפנים של המחסן יטווחו חלקות בטיט חול-צמנט ביחס מתאים או יצופו בחומר אחר שאשר מפקח עבודה אזורי וסוידו או ייצבעו בצבע לבן.
7. (א) גג המחסן יהיה בנוי צלעות בטון מזוין עם מילוי לבנים חלולות או בלוקים חלולים, בעובי כולל של 20 סנטימטרים ובאופן שעמידתו של הגג בפני לחץ, במקרה של התפוצצות במחסן, תהיה פחותה מעמידתם של הקירות החיצוניים.
- (ב) גג המחסן יהיה מופרד מהקירות באמצעות נייר אספלט בעל שלוש שכבות.
- (ג) מפקח עבודה אזורי רשאי לאשר שיטה אחרת מהאמור בסעיף קטן (ב) להפרדת גג המחסן מהקירות, המבטיחה שהגג יישען עליהם מבלי שיהיה קשר בניה בינם לבין הגג.
8. מעל לגג המחסן יותקן גג שמש מאסבסט צמנט, כדי למנוע בעד קרני השמש מלחמם את גג מחסן והרווח שבינו ובין גג המחסן יהיה 20 סנטימטרים לפחות ובו פתחים מתאימים לאוורור.
9. (א) רצפת המחסן תהיה עשויה בטון בעובי של 10 סנטימטרים לפחות ומותקנת באופן שתימנע חדירת רטיבות למחסן.
- (ב) רצפת תאי המחסן תהיה מבטון חלק, או תכוסה בחומר בלתי דליק שאינו מעלה גצים ושאישר מפקח עבודה אזורי.
10. במחסן קבוע תותקן דלת חיצונית אחת בלבד אשר –
- (1) תוביל למסדרון המחסן;
 - (2) תיפתח כלפי חוץ;
 - (3) לא תהיה מול כל דלת אחרת;
 - (4) תהיה עשויה בהתאם למפרט הטכני של משטרת ישראל;
 - (5) תהיה מצופה בצדה הפנימי בלוחות עץ בעובי של 12 מ"מ לפחות, ובאופן שכל מתכת ברזלית לא תהיה חשופה כלפי פנים.
11. בכל תא אחסנה של מחסן קבוע תהיה דלת פנימית המובילה למסדרון ואשר תהיה –
- (1) עשויה עץ בעובי של 50 מ"מ לפחות;
 - (2) תלויה על צירים ממתכת אל-ברזלית על משקוף עשוי עץ המותאם לה;
 - (3) מנעולה ובריחה יהיו ממתכת אל-ברזלית.
12. (א) בכל תא של מחסן קבוע יהיו לפחות שני פתחים מתאימים ומספיקים לאוורור, האחד עליון קרוב למפלס התקרה והשני תחתון בקרבת מפלס הרצפה.
- (ב) בפתח אוורור יתקיימו כל אלה:
- (1) ממדיו יהיו 20 סנטימטרים באורך;
 - (2) הוא יותקן כך שקצהו העליון של כל פתח שבקרבת התקרה לא יהיה נמוך מ-20 סנטימטרים מתקרת התא, ושקצהו התחתון של כל פתח שבקרבת מפלס הרצפה לא יהיה גבוה מ-20 סנטימטרים מעל פני ציפוי הרצפה.
 - (ג) כל פתח אוורור ירושת ויותקן כך שימנע אפשרות כניסה של בעל-חיים לתא, הכנסת חומר דרכו, חדירת כדור מנשק קל או הכנסת אש או גצים לתא המחסן.

13. לא יותקן במחסן קבוע כל מיתקן למאור.
14. מפקח עבודה אזורי רשאי, בעת מתן אישור למחסן, להתיר הפחתה של לא יותר מ-10% מהמרחקים שבלוח בסעיף 2(4), אם היה סבור כי התנאים הטופוגרפיים ויתר הנסיבות מצדיקים זאת.
- חלק ב': מחסן זמני**
15. (א) מחסן זמני יכול שיהיה עשוי כיחידה אחת שלמה או מורכב מחלקים שלמים, כגון מבנים טרומיים מבטון, מתכת או עץ, מכולות וכיוצא באלה, ויכול שלא יהיה יחידה שלמה או ייבנה במיוחד (להלן - המבנה המיוחד).
- (ב) אחסון חומרי נפץ במחסן העשוי כיחידה אחת שלמה, טעון אישורו של מפקח עבודה אזורי ובכפוף לתנאים ולסייגים שקבע.
16. (א) מחסן זמני שהוא מבנה מיוחד יוצב על יסודות עוברים או על עמודי עץ או בטון, או על בלוקים מלאי צמנט, לבנים או אבן.
- (ב) לא יהיו במחסן הזמני פתחים זולת דלת כניסה ופתחי אוורור.
- (ג) היה המסד עשוי עמודים, ייסגר הרווח שבינם לבין רצפת המחסן בחומר בלתי דליק ויושאו בו פתחים מתאימים ומספיקים לאוורור.
- (ד) פתחי האוורור שבסעיף קטן (ג) יהיו בהתאם לאמור בסעיף 12(א) ו-12(ב).
17. קירות מחסן זמני שהוא מבנה מיוחד יהיו נתונים במסגרות מתכת או עץ בעלות חוזק מתאים, כשצדן החיצוני מצופה בלוחות ברזל בעובי של 2 מ"מ לפחות וצדן הפנימי מצופה עץ בעובי של 50 מ"מ לפחות.
18. (א) אם המחסן הזמני הוא מבנה מיוחד, יהיה גג המחסן הזמני בעל שיפוע אחיד או כפול בן 30 מעלות.
- (ב) למניעת התחממות יתר של פנים המחסן, תותקן מתחת לגג תקרת ביניים העשויה מסגרת עץ, מצופה בלוחות עץ או לוחות אסבסט-צמנט שטוחים או חומר בידוד מתאים אחר, או אם הדבר מתאפשר, יותקן גג שמש כאמור בסעיף 8.
19. אם המחסן הזמני הוא מבנה מיוחד, תהיה הרצפה בהתאם לאמור בסעיף 9.
20. דלת החוץ תהיה בהתאם לדרישות משטרת ישראל שתקבע לכל מחסן בהתאם למבנהו, ודלתות הפנים, במידה שיהיה צורך בהן, יהיו בהתאם לסעיף 11.
21. מסמרים, ברגים, אומים, חלקי מתכת ברזלית אחרים בקירות וכן אלה שבתקרת הביניים, ישוקעו בעץ כך שלא יבלטו אל פנים המחסן או יצופו בעץ באופן נאות.
22. מחסן זמני ימוקם בהתאם למרחקים שבסעיף 2 וסביבתו תנוקז כאמור בסעיף 4.
- חלק ג': מחסן נייד**
23. מחסן נייד יהיה –
- (1) סגור מכל צדדיו, מצויד בדלת אחת או יותר ובכל דלת מנעול חזק אחד או יותר הניתן לנעילה;
- (2) בהתאם להוראות סימן ב' בפרק ט' לתקנות אלה.
24. במחסן נייד המכיל חומר נפץ לא יסע אדם, זולת הנהג ומלווה אחד שישב בתא הנהג.
25. (א) במחסן נייד המכיל חומרי נפץ לא יאחסנו מטען אחר כלשהו.
- (ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על כלים ומכשירים להפעלת המחסן והפעלת הפיצוץ, כאשר אלה מצויים בתא נפרד מחומר הנפץ.
26. במחסן נייד –
- (1) תאוחסן כמות מרבית של חומר נפץ שלא תעלה על העומס המרבי שהורשה לכלי הרכב ועל 75% מנפחו;
- (2) יאוחסנו עד 1000 נפצים.
27. לא יאחסנו נפצים במחסן נייד המכיל חומר נפץ אלא אם כן הם –

איסור התקנת מאור
סמכות להתיר סטייה

סוגי מבנה מחסן זמני

תכונות המבנה
המיוחד

קירות המבנה המיוחד

גג המבנה המיוחד

רצפת מבנה מיוחד
דלתות

איסור מתכת חשופה

מיקום וניקוז

מבנה

הסעת בני-אדם

איסור הובלת מטען
אחר

הגבלת כמויות

הפרדת נפצים

(1) ארוזים באריזתם המקורית או בארגז מיוחד המתאים לאחזקת נפצים; (2) נמצאים בתא מיוחד ונפרד שהותקן לצורך זה והמצויד בדלת נפרדת, המאפשרת גישה אליהם מבחוץ.	
28. מותר לאחסן פתיל בטיחות ופתיל רועם במחסן נייד באותו תא עם חומרי הנפץ.	אחסון פתיל בטיחות ופתיל רועם סמוך לפטור
29. מפקח עבודה אזורי רשאי להתיר סטיות או פטור מכל אחת מהוראות תוספת זו, אם שוכנע שבנסיבות המקרה הדבר מוצדק ותישמר רמת בטיחות סבירה.	
חלק ד': מחסן לחנקת האמוניום (אמוניום ניטרט)	
1. (א) המחסן לחנקת אמוניום יהיה מרוחק –	מיקום המחסן
(1) ממקום שבו עשויים להימצא בני-אדם - 25 מטרים;	
(2) מחומרים דליקים - 25 מטרים;	
(3) מכבישים או דרכים - 15 מטרים;	
(4) ממקום אחסון חומרים לא דליקים אחרים - 10 מטרים.	
(ב) מפקח עבודה אזורי רשאי להגדיל או להקטין את המרחקים האמורים, אם שוכנע שבנסיבות מסויימות הדבר נחוץ.	
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), יהיה מחסן חנקת אמוניום מופרד ממקום עבודה או מקום אחסון סמוך על ידי קיר מפריד אטום עד הגג, בעל עמידות אש, או על ידי סוללת עפר בגובה 3 מטרים לפחות; מפקח עבודה אזורי רשאי להקטין את המרחקים שפורטו בסעיף קטן (א) עד כדי 50%, למעט ממקום אחסון חומרים דליקים.	
2. (א) המחסן על כל חלקיו, לרבות דלתות, משקופים, קונסטרוקציית הגג וכיוצא באלה, ייבנה מחומרים בלתי דליקים.	מבנה המחסן
(ב) רצפת המחסן תהיה יצוקה בטון, חלקה, ללא חורים, חללים ופתחים וניתנת לניקוי בנקל.	
(ג) מבנה המחסן יהיה כזה שימנע חדירת גשם, מים או רטיבות לתוך המחסן, וסביב המחסן תיחפר תעלת ניקוז נאותה, שתוחזק במצב תקין ונקי.	
(ד) יובטח אוורור נאות על ידי פתחים בין הקירות לגג או בגג עצמו; הפתחים יוגנו בפני חדירת מים ובעלי חיים ויובטח שבתוך המבנה לא תעלה הטמפרטורה על 55 מעלות צלזיוס.	
(ה) גג המחסן יבטיח ניקוז מי גשמים וסיכוך הגג יהיה מחומר שימנע בעד קרני השמש מלחמם את פנים המחסן.	
3. במחסן תהיה דלת אחת לפחות הנפתחת כלפי חוץ או נגררת, להבטחת אפשרות הימלטות; החומר שממנו עשויה הדלת ואופן נעילתה ייקבעו בידי משטרת ישראל בהתאם לתנאים במקום.	דלתות המחסן
4. כמות חנקת אמוניום שתאושר לאחסון במבנה אחד תהיה עד 50% מנפחו של המחסן, בכפוף להוראות תקנה 221 לתקנות אלה.	אישור כמות חנקת אמוניום
5. מחסן העשוי קונסטרוקציית פלדה יוארק כראוי.	הארקת מחסן
6. סביבת המחסן עד למרחק של 10 מטרים לפחות תהיה נקיה מצמחים ומכל חומר אחר העלול לבעור.	ניקוי מסביב למחסן
7. אופן גידור המחסן וטיבו של הגידור ייקבעו בידי משטרת ישראל, בהתאם לתנאים במקום.	גידור המחסן

אורה נמיר
שרת העבודה והרווחה

י"א בתשרי תשנ"ד (26 בספטמבר 1993)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)